

CONFIDENTIAL/US OFFICIALS ONLY/Security Information

- 2 -

clothing. Then the donors are brought in one at a time to the place of blood collection and 400 cubic centimeters of blood are collected from each, in sterile bottles, in a solution to prevent blood clotting.

Each bottle has a label showing the date of collection, the quantity of blood and the name of the donor. These bottles are put in sterile baskets and transported to the blood transfusion centers. The article states that the blood is safe for transfusion purposes for three weeks, and that it is preserved at 2° to 4° plus centigrade. It is stated that the majority of the blood collected is used for transfusions but that some part of it is also used for that very important medical product, plasma, especially in pediatrics.

3. The following matters discussed or omitted in the article are, in our opinion, significant:
  - (a) The quasi-antiseptic clothing described and illustrated.
  - (b) The absence of any mention of the Rh factor.
  - (c) The statement that 400 cubic centimeters are collected from each donor.
  - (d) The fact that the article was published in an official government magazine.
4. The uniform provided to Czech blood donors: white mask, white coat, white stockings and rubber shoes, may have a publicity value (considered in paragraph 7 below) as well as the antiseptic value attributed to it in the article. The use of such clothing strongly suggests that the Czechs are using the antiquated "open" system of blood collection, rather than the "closed" system which is routine in the US. With the "open" system, extreme measures must be adopted to avoid contamination of the collected blood. The use of aseptic clothing is an indicated part of such a process, but our experience has been that this device is ineffective and that a large proportion of the blood collected by the "open" method will prove to be contaminated. The storage of blood at 2° to 4° centigrade, as described in the article, will have no effect on the impurities the blood may have acquired during the process of collection. Another inference which may be drawn from the described use of antiseptic clothing is that the Czechs do not have the equipment for the "closed" system of collection. The mention of a three-week period during which the blood is considered safe is an indication that the Czechs are probably using anti-coagulant, ACD type. It has been our experience in the US that blood mixed with that anti-coagulant serum is safe for three weeks if kept under proper refrigeration.
5. The absence of any mention of the Rh factor is significant in that it is some indication that the medical profession in Czechoslovakia is either only partially aware of the importance of the factor or that they do not have the necessary equipment for determining the Rh factor of the collected blood. The importance of the Rh factor becomes greater when many successive transfusions are given. The fact that a relatively few number of transfusions have been given in Czechoslovakia would explain the lack of interest in the Rh factor.
6. The fact that only 400 cubic centimeters are collected from each donor is significant in that it indicates that the entire program is costly and inefficient. Thus, it is the common practice in the US to collect from 480 to 550 cubic centimeters. Obviously the smaller the amount of blood collected from each donor, the more donors will be required to complete the desired quota. The relatively small amount collected in Czechoslovakia (note that the 400 cubic centimeters mentioned probably includes the anti-coagulant solution, so that actually the amount of blood would only be 350 cubic centimeters) may be due to the relatively small size of the Czechoslovak people. The authorities may believe that the collection of 500 cubic centimeters would endanger the individual. On the other hand, it is entirely possible that the available equipment in Czechoslovakia is incapable of handling single donations of as much as 500 cubic centimeters of blood.

CONFIDENTIAL/US OFFICIALS ONLY/Security Information

CONFIDENTIAL/US OFFICIALS ONLY/Security Information

- 3 -

7. The fact that the article was published in an official government magazine is an indication that the blood donor program in Czechoslovakia is meeting with difficulty. The magazine is a propaganda medium and it is possible that the government feels it necessary to alert the population to the necessity for blood donations, not only for normal peace-time needs, but for the treatment of casualties should war break out. Of course, it should be borne in mind that Czechoslovakia is a dominated country and that "voluntary" donations of blood, money etc are usually forced. Consequently, there should be no normal reason for propagandizing the people as to the importance of blood donations unless the Czechoslovak Government anticipates a situation in which voluntary donations will be so greatly increased that they will adequately supplement the donations which can be forced.

[Available on loan from the CIA Library is a copy of the March 1952 edition of "Svet v Obrazech," containing the article discussed above.]

- end -

CONFIDENTIAL/US OFFICIALS ONLY/Security Information

25X1A

Approved For Release 2001/11/21 : CIA-RDP80-00926A005200040006-6

Next 2 Page(s) In Document Exempt

Approved For Release 2001/11/21 : CIA-RDP80-00926A005200040006-6

SVĚT V OBRAZECH

V PRAZE 8. BŘEZNA 1952

☆

TÝDENÍK MINISTERSTVA INFORMACÍ A OSVĚTY

☆

CENA 9 Kčs R. VIII. Č. 10

Snímek Jan Bajer

Zeny jdou v prvních řadách bojovníků za mír a šťastný zítřek nás i našich dětí. Pracují na široké frontě mírové výstavby po boku mužů a právem si zasluhují úcty a lásky nás všech. Svými závazky k Mezinárodnímu ženskému mírovému hnutí jsou nejvíce přiblíženy k nám. Na snímku: Instruktaž úderníka Košiny.

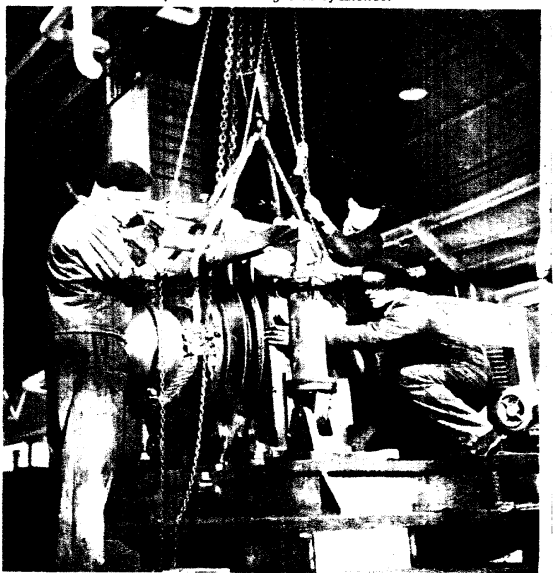
Z DOMOVA

Ve dnech 27. února — 1. března se konala v Brně I. ideologická konference vysokoškolských vědeckých pracovníků. S nadšením vyjádřilo 950 účastníků konference svou jednoduší vůli pomáhat vědeckou prací rozkvětu vlasti. Konference se vyslovila pro další rozvíjení tvorby práce všech našich vědeckých pracovníků, pro rozbití všech kosmopolitických a objektivistických „teorií“, pro to, aby se naše věda stala velkou silou v boji za štěstí lidu, za socialismus, za mír. Na snímku vlevo: Celkový pohled do sálu při slavnostním zahájení I. ideologické konference v Brně. Na snímku vpravo: Čestní hosté na tribuně Zlata: Národní ministr obrany div. gen. Čeněk Hruška, ministr informací a osvěty Václav Kopecký, ministr národní obrany arm. gen. dr. Aleš Čepička, předseda krajského výboru KSČ v Brně Josef Juran, náměstek ministra školství, řád a umění Vojtěch Pavlásek, náčelník hlavního štábu div. gen. Václav Kratochvíl, ředitel Vědeckého ústavu biologického, laureát státní ceny prof. dr. Ivan Málek, poréřence školství, řád a umění poslanec Ernest Sýkora a poréřence informací a osvěty Ondřej Klokoč.

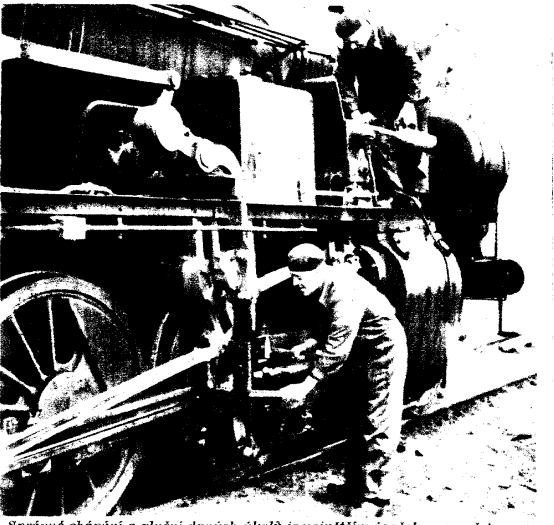
V den čtvrtého výročí slavného Února - historického vítězství pracujícího lidu Československa nad zrádnou reakcí 25. února 1952 - se konalo v Národním divadle v Praze slavnostní zasedání ústředního akčního výboru Národní fronty Čechů a Slováků. Slavnostní projev o významu únorového vítězství pronesl náměstek předsedy vlády dr. Jaromír Dolanský. Na snímku: Předsednická tribuna slavnostního zasedání při zahajovacím projevu předsedy vlády Antonína Zápotockého. Snímek Karel Hájek

Pracující ve strojárně národního podniku ATMOS v Zandově se zavazají, že vyrobí pro Vltavské elektrárny Klementa Gottvalda tři velké nášky k výstavbě stolic a celkem více 21 tun. Nášky měly být původně dodány do 15. dubna ale kvůli zameštrancu strojárně, který je zhotovuje, dokončí prototypy do 31. března. Na snímku: Montážní skupina: Oldřich Pasecký, Josef Bernard a Josef Hubný při dokončovacích pracích na prvních náškách k výstavbě stolic.

Ve čtvrtek 28. února odpolední přistála na ruzýnském letišti v Praze dvě vládní letadla, která přivezla československé reprezentanty ze VI. zimních olympijských her v Oslo. Na letišti přišly uvítat naše sportovce storky pracující, aby jim odaly dík za úspěšnou reprezentaci naší lidové demokratické republiky v těžké mezinárodní konkurenci. Vpravo: Ještě před rokem pracovala Hřlena Seidlová v kanceláři Československého rozhlasu a Eva Kurzová studovala na pedagogickém gymnasiu v Praze. Obě se přihlásily při úboru jako traktoristky a nastoupily do nového povolání v STS Olčová. Po absolvování praktického výcviku a politické školy pro zemědělskou práci v rámci 120 průměrných hektarů v jarních pracích. Approved For Release 2001/11/21 : CIA-RDP80-00926A005200040006-6

Správné chápání a plnění daných úkolů je největším úspěchem zaměstnanců vsorvicke výtopny, kteří splnili úkoly třetího roku pětiletky v polovině prosince minulého roku a do této doby úspěšně uvolňovali metodami, socialistickými smlouvami, zvýšením produktivity práce strojníků, čet a plným ryzejším strojí přes tři miliony korun. Pro svou příkladnou práci byla výtopna ČSD ve Vrsovicích vyhlášena již dvakrát jako nejlepší výtopna v Pražském kraji. Na snímku: Strojvedoucí František Drahoš a topič-gaji vlastní zjednodušenou metodu čištění trubek. Touto metodou ušetřili dvě pracovní síly. Snímky ČTK

Ve dnech 12.—15. února 1952 se konala ve Vídni evropská konference kovoedůlníků za účasti přes dvě stě delegátů z více než dvaceti zemí. Pohled na předsednictvo v hale Bayerische Hof.

Při své návštěvě v Československu dostal prezident NDR Wilhelm Pieck od prezidenta Klementa Gottvalda darem Pražský zlozek „Heliane“ - jedné z nejstarších starosaských písemností z rané doby křesťanské. Dne 7. února 1952 prezident Pieck prohlédl spolu s prezidentem Saské akademie věd prof. dr. Fringsem a dalšími jazykovědci fotokopie „Heliane“.

Jedna ruka v kapse, druhá ukazuje palcem přes Achesona na zkormoucené notopěčné „spojence“ Adenauera a Schumana - tak zřejmě se dal vyfotografovat západoněmecký kancléř Adenauer při skončení londýnské porady zahraničních ministrů západních mocností.

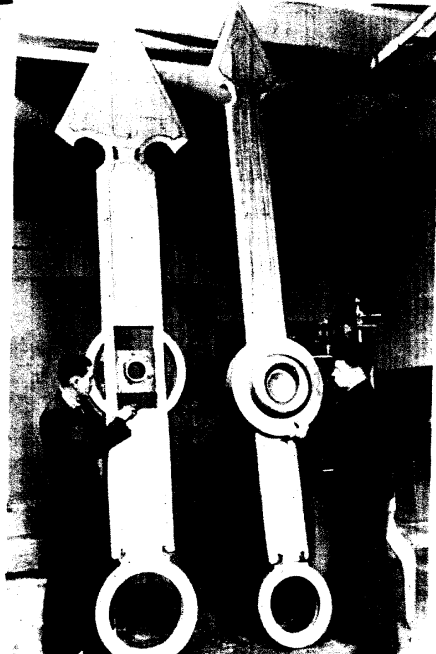
Druhého výročí podepsání spojenecké smlouvy mezi SSSR a Čínskou lidovou republikou dne 14. února 1952 vzpomněl sovětský i čínský lid. Snímek ukazuje pozorné pekingské posluchače, sledující přednášku sovětských vědců, kteří nedávno navštívili Čínu.

Na základě sovětsko-polské smlouvy z května 1951 o výměně některých pohraničních území získalo Polsko kraj bohatý na naftu a zemní plyn. SSSR nechal tu své stroje a dal k dispozici odborníky. Brigáda W. Czecha pracuje tu právě se sovětským traktorem.

Vinou amerických podněcovatelů nové světové války se stále protahuje vyjednávání o příměří v Koreji. Na snímku korejsko-čínská důstojnická delegace v otáčku demarkační čáry. Napravo se naklání nad mapu pilotovaný československý letoun.

V osmnáctém poschodí hlavic budovy Leninovy státní univerzity v Leninových horách v Moskvě se montují gigantické hodiny, které spolu se strojem, čtyřmi ciferníky i ručičkami vážící 20 tun. Jejich gigantické „ručičky“ mátr před očima.

V den výročí osvobození Maďarska sovětskou armádou 4. dubna 1951 pozdravil Matyas Rakosi společně se členy sovětské vládní delegace vedené maršálem SSSR Voršilovem stotisícový průvod maďarských pracujících.

„Nelze zadržet, nelze utopit v krvi vítězství socialismu“

(K 60. narozeninám Matyáše Rákosiho, generálního tajemníka Maďarské strany pracujících a náměstka předsedy vlády Maďarské lidové republiky, dne 9. března 1952)

Šedesátí let se dožívá Matyas Rakosi. Šedesátí let k radosti všeho maďarského pracujícího lidu, k radosti všech poctivých a mírumilovných lidí světa. Jméno Rákosi znamená pro maďarský lid svobodu a mír. Když reakce porazila v roce 1919 Republiku rad, rozpoutala v zemi krvavý teror. Až do roku 1945 vládli v Maďarsku Horthyho fašisté. Byla to doba plná strádání pro hrobného maďarského člověka, doba pronásledování všech pokrokových občanů, především komunistů. Matyas Rakosi — jeden z vůdců Maďarské republiky rad — byl nucen opustit vlast a skrýval se v Rakousku. Záhy se však do Maďarska vrátil, aby tu organizoval ilegální komunistickou stranu. V roce 1925 byl zatčen horthyovskou policií a postaven před fašistický stanný soud. Ještě dvacet let od toho okamžiku žil maďarský lid v nesvobodě. Dvacet let „pracovaly“ fašistické stanné soudy. Nebylo míru pro maďarské dělníky a malé rolníky v policejním státě feudálů, grófů a fabrikantů. Dvacet let bojoval maďarský lid za svobodu, za nezávislost, za právo na sebesturčení. A Matyas Rakosi stál v čele tohoto boje i tehdy, když proti němu seděli nadutí honvédští oficiři v soudcovských talárech a inscenovali soudní přelíčení v sále, ozdobeném dvěma sochami: sochou „bohyně spravedlnosti“ a — sochou Habsburka Františka Josefa I. Bylo takřka symbolické, že socha bohyně spravedlnosti stála na podstavci poněkud šikmo, takže se její váhy vychýlily k jedné straně. Vážily také k jedné straně. Vážily tak, jak chtěla reakce. Ale obžalovaný Matyas Rakosi se stal v této soudní síni žalobcem. Soudcem byl nakonec lid, když s pomocí vítězné sovětské armády dvacet let poté — roku 1945 — smetl horthyovský režim.

Komunisty, bojovníka a člověka Matyas Rakosi nikdy nezapochoyboval o tom, že pravda prostého lidu zvítězí. Vědomí síly proletářského internacionalismu, vědomí vlastního spravedlivého boje a rozvážný

Matyas Rakosi, generální tajemník maďarské dělnické strany a náměstek předsedy maďarské vlády, se dožívá 9. března 1952 šedesátí let.

úsudek marxisty, jednoho z nejlepších žáků velkého Lenina a Stalina, zněly z jeho pevných slov, která vmetli do tváře nehodným soudcům:

„Nemám důvodu, proč bych se před tímto soudem obhajoval,“ pravil Rakosi. „Moje činnost spočívala v tom, že jsem pomáhal organizovat komunistickou stranu. Pan prokurátor zde shromáždil všelijaké pomluvy o socialistickém hnutí a především o revoluci maďarských pracujících v roce 1919. V Maďarsku vládne kontrarevoluce a proto to může pan prokurátor činit beztrestně. Byli však už také prokurátoři, kteří kdysi nazvali Pařížskou komunu záležitostí „hrstky dobrodruhů“. A přesto dnes putuje celý svět k hrobům pařížských komunistů. Také k hrobům maďarských komunistů budou putovat maďarské pracující. Ani bodáky, ani starýma pěstima, ani násilím nelze zadržet, nelze utopit v krvi vítězství socialismu...“

„Dost! Nestrpím tento tón!“ — hulákal předseda soudu.

Ale Matyas Rakosi klidně pokračoval: „Mluvě o významu komunistické strany, Lenin napsal...“

„Dost! Nedovolím, abyste mluvil o Leninovi!“ — všikal rozzuřený předseda.

„Vida, jak se reakce třese strachy jen před pouhým vyslovením Leninova jména!“ — odpověděl Matyas Rakosi, když už ho horthyovští pochopové odváděli. Zvítězil. Stal se — jako jiný veliký syn dělnické třídy Jiří Dimitrov, souzený o osm let později nacistickým tribunálem v Lipsku — nesmlouvavým žalobcem fašismu. Horthy ho klika se neodvážila vynést nad Matyasem Rákosi smrti. Stejně jako bulharský národní hrdina Jiří Dimitrov, který byl na zárok sovětské vlády propuštěn z nacistického vězení, byl nakonec v roce 1940 osvobozen z horthyovského žaláře i Matyas Rakosi a žil až do osvobození své vlasti sovětskou armádou v SSSR. Sovětský lid znovu prokázal svou nezlomnou věr-

V roce 1935 byl Matyas Rakosi postaven před horthyovský soud. Z obžalovaného komunisty se stal žalobce horthyovského režimu, kláseci se statečně k Sovětskému svazu a mezinárodnímu proletariátu.

Zásluhou Vsesvazové komunistické strany boševiků a generálissima J. V. Stalina byl Matyas Rakosi po 16 letech věznění propuštěn z žaláře a 2. listopadu 1940 překročil hranice Sovětského svazu.

nost věci proletářského internacionalismu.

Se jménem Matyáše Rákosiho je spojena svoboda a nezávislost Maďarska. Je s ním spojeno i vlastenecké budování nového, socialistického života: „Chci zůstat jako do-
sud i nadále v čele práce a obětí na cestě, vedoucí k povznesení maďarského národa“
— říká ve svém prvním projevu k maďarským pracujícím do vlasti.

Matyáš Rákosi znamená pro maďarský lid mír. Proto je jeho jméno spojeno také se smlouvou o spojenectví, přátelství a vzájemné pomoci s Československou republikou z 16. dubna 1949. Leninův a Stalinův žák Klement Gottwald v Československu a Matyáš Rákosi v Maďarsku, vláda lidu v Československu a vláda lidu v Maďarsku, přátelství československého i maďarského lidu k velikému Sovětskému svazu a společně přijaté zásady stalinské národnostní politiky — to jsou základy nových vztahů mezi národy Československa a Maďarska, vztahů, jež posilují světový tábor míru a demokracie.

Za takové vztahy mezi suverénními národy, za nezávislost a právo národů na se-
beurčení, za socialismus a za mír bojoval po celý život Matyáš Rákosi. A pohledně-
li dnes, v šedesáti letech svého těžkého a
plodného života na práci, k níž čerpal sílu
z čistého zdroje internacionalismu a z ne-

U příležitosti návštěvy maďarské vládní delegace v Praze v roce 1949 přijal prezident republiky Klement Gottwald v přítomnosti předsedy vlády Antonína Zápotockého na pražském Hradě náměstka předsedy maďarské vlády Matyáše Rákosiho.

Matyáš Rákosi mezi delegáty zemědělských družstev a strojné traktorových stanic na I. celostátní konferenci zemědělských pracovníků v lednu 1950.

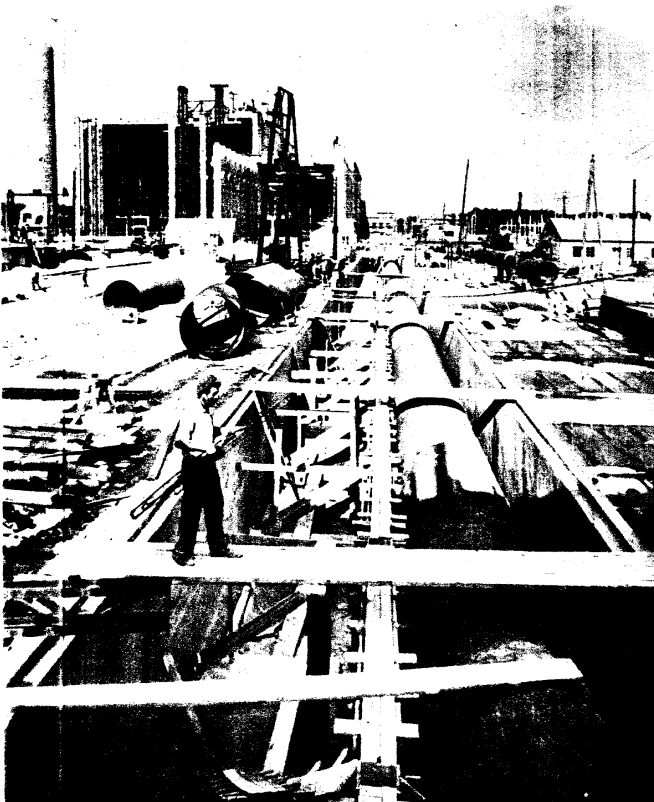
smrtného učení Marxe-Engelse-Lenina-Stalina, pak vidí bohaté ovoce. Průmyslová výroba lidově demokratického Maďarska dosahuje dnes 250 procent úrovně posledního předválečného roku. Podstatně vzrůstá i výroba zemědělská. Díky soustavné péči Maďarské strany pracujících a lidové vlády roste životní úroveň, zakládají se nové národní, střední, odborné i vysoké školy, rozkvétá kultura a věda.

Co znamená v tomto radostném a bouřlivém procesu všestranného rozkvětu osobnost Matyáše Rákosiho — to se nejlépe projevuje v lásce, kterou maďarský lid prokazuje svému prvnímu dělníkovi. K šedesátým narozeninám Matyáše Rákosiho vyhlásili maďarští pracující nadšené pracovní závazky. Horníci v dolech a dělníci v zá-
vodech nastupují do zvláštních nedělních směn na jeho počest a vysoko překračují normy. V celé zemi se rozvinulo hnutí, jehož iniciátorem je drobný rolník Kálman Bona. Jako člen místního výboru obránců míru obrátil se Kálman Bona ke všem

zemědělcům okresu Kuncezn Miklós s výzvou, aby do 9. března — dne narozenin Matyáše Rákosiho — splnili svou dodávkovou povinnost a zaplatili daně na I. čtvrtletí. Na jeho výzvu odpovědělo ihned několik set rolníků ze 65 výborů obránců míru a přidávají se další a další. Rolník János Sütöc, který má 6 jiter půdy, zaplatil již daně na celé pololetí a dodal státu ještě před narozeninami Matyáše Rákosiho celý svůj čtvrtletní kontingent vajec a drůbeže.

Šedesátí let se dožívá Matyáš Rákosi. Šedesátí let k radosti všech pracujících. V Maďarsku již pevně vládne lid a ne honěví, grófové a fabrikanti. Fašisté však tím více nenávidí Rákosiho, jako nenávidí svobodu a mír. Titovská fašistická banda a její agent László Rajk se pokusili nastrojít úklady Maďarské lidové republiky a chystali se zavraždit Matyáše Rákosiho. Byli však bdělostí maďarského lidu včas odhaleni.

Skutečně. Žádným terorem „nelze za-
držet, nelze utopit v krvi vítězství socialis-
mu...“
Viktor Rúžička

Maďarská strana pracujících s Matyášem Rákosim v čele vede maďarský lid k šťastné socialistické budoucnosti. Maďarský lid buduje nový průmysl a přetváří křivý zaostalou feudální zemi v zemi šťastných a svobodných lidí. Na snímce: Záběry ze stavby velkého Kombínu v Inotě.

Žáci rolnické školy chovatelské v Českých Budějovicích poslouchají výklad profesora Jaroslava Leštiny o odchovu telat na studeno. Mladým jalovičkám výběhy do sněhu prospívají a zvyšují jejich odolnost.

Zemědělci dodají naší distribuci více masa

Zvýšíme živočišnou výrobu

Usnesení strany a vlády o opatřeních ke zvýšení živočišné výroby mobilisuje všechny malé a střední rolníky, družstevníky, zaměstnance státních statků a všechny ostatní zemědělské pracovníky na všech úsecích hospodářského života k plnění jednotlivých bodů historického usnesení strany a vlády, které bude znamenat větší porce masa na stůl našeho pracujícího lidu. Z mnoha desítek závazků pracujících zemědělců a zemědělských pracovníků o zvýšení zemědělské výroby, vyhlásili své závazky i zaměstnanci školního statku Rolnické školy chovatelské v Českých Budějovicích, kteří již od roku 1950 provádějí osvědčený způsob studeného odchovu telat podle vzoru sovětských kolchozníků. Československé chovatelské ze školního statku dodají do konce letošního roku 10 chovných býčků ze studeného odchovu jako plemenný materiál k doplnění plánovaného stavu inseminačních stanic v Československém kraji. Z naplánovaného stavu dojníc na školním statku odávají ještě v roce 1952 pět chovných dojníc jednotným zemědělským družstvům. Na svém statku dosáhli pracovníci kvalitní plemenné přírůstky chovného materiálu, který přispěje k zúšlechtnění chovu skotu na Československu. A teď něco o studeném odchovu telat.

Byl to sovětský známý chovatel S. I. Štejman, který přišel na myšlenku studeného odchovu telat. Sám o tom napsal: „Co nás při-

Ještě letos přijdou do inseminačních stanic Československého kraje mladí býci odchováni studenou metodou, která zvýšila jejich odolnost vůči nemocem a zpevnila tělesnou konstrukci.

mělo k tomu, že jsme se zřekli dlouho používaného způsobu odchovu telat ve vytopených chlévech, který v Karavajevě byl používán do roku 1932? Jednoho mrazivého dne, když kolem Karavajeva napadl sníh, se zatoulala stelná kráva. Po týdenním hledání byla nalezena na okraji lesa. Bylo u ní silné, živé skákající telátko.” S. I. Štejman začal pokusy se stu-

deným odchovem telat. Tento způsob se plně osvědčil. Zvířata odchovaná touto metodou jsou odolnější proti nemocem a dávají větší užitek.

Chovatelé v Rolnické škole chovatelské zahájili studený odchov po narození 16 telat, v červnu 1950, od dojníc, které byly inseminovány. O tom, jak provádějí studený odchov, nám pověděl ve-

doucí školního statku Jaroslav Staněk: „V zimě čisté, suché a vzdušné ustájení s výběhy za každého počasí. V létě co nejvíce pohyb venku ve výběhu a na pastvinách”. Když se telátko narodí, odvedou je ihned od krávy. Nejdříve mu dávají pit mléko od vlastní matky a později dostává plynoucí mléko. Zaměstnanci školního statku jsou úzkostlivě

pečliví. Při umělém napájení do-
držují naprostou čistotu a teplotu
jak u nádob, tak i u mléka. K to-
mu přistupuje ještě pozdější správné
krmení kvalitními krmivly, peč-
livé ošetřování a příznivé prostředí
s každodenním výběhem v létě
v zimě. Když ošetřovatelka Kristi-
na Vojčová otevřela 15. února, kdy
jsme navštívili školní stáj, dveře
do výběhu — hrnuli se býčci i ja-
lovičky na sníh. Nic si z něho ne-
dělal. Naopak! Skotčili a jeden
pár nám předvedl svou tělesnou
stavbu. Čili pověděno slovy odborníka:
„I zimní výběh podporuje výměnu
látek a utužuje organismus. Tělo
dostává hustší srst a stává se
odolnějším vůči nákazám. Vývin
kostry je rychlejší. Silná noha a
pevný, zdravý rámec stavby celého
těla. To všechno jsou výsledky stu-
deného odchovu telat k získání
dobrého a zdravého materiálu ja-
ko základu k dalším úspěchům
chovatelské práce, jak jí vytyčilo
usnesení strany a vlády o opatře-
ních ke zvýšení živočišné výroby:
Družstevníci z jednotlivých země-
dělských družstev a hospodáři

z vesnic jistě příznivě ocení sku-
tečnost, když povíme, že ve škol-
ním statku v Rolnické škole chova-
telské dosahuje denní přírůstek do
3 měsíců 0,60 až 0,80 kg na kus,
přes 3 měsíce do 6 jden až 1,05 kg
a od 6—12 měsíců až 1,20 kg. Vá-
ha starších jalovic ve věku 6 měsí-
ců bývá 200 až 210 kg. Kolem jed-
noho roku 400 kg. Naproti tomu
u stájeřoví odchovu 300 až 320
kg. Tyto přírůstky nejsou jediným
měřítkem zdravotního stavu a vý-
vinu telat. Podívejte se na obráz-
ky: celkový rámec, stavba a mo-
hutnost kostry, hloubka a šířka
hrudi a ještě jedna závažná okol-
nost: ve věku 16—18 měsíců do-
sahují jalovice ze studeného od-
chovu 450 kg živé váhy, čímž se
zkracuje doba dospívání o 3—4
měsíce, kdy je možno jalovice při-
pouštět. A všechny tyto okolnosti
a především to, že všichni ošetřo-
vatelé býčků a jalovic ve stude-
ném odchovu pod vedením Jarosla-
va Staňky a ostatních členů profes-
orského sboru Rolnické školy
chovatelské v Českých Budějovi-
cích, poctivě a vzorně plní své
povinnosti — umožnili, že zaměst-
nanci školního statku vyhlásili
k usnesení strany a vlády závazky,
které přispějí ke zlepšení chovu
skotu. Se studeným odchovem se
pravidelně seznamují žáci a žáky-
ně školy, kteří jednou nastoupí ja-
ko pracovníci v jednotlivých země-
dělských družstvech a na státních
statcích. Budou jej dále rozšiřovat
a uplatňovat.

-//-

Vedoucí školního statku Jaroslav Staněk kontroluje růst dobře vyvinutého býčka ze studeného odchovu.

Krmička Kristina Vojčová se pečlivě stará o své svěřence. Pracuje podle osvědčených metod sovětských kolchozníků.

Živočišnou výrobu zvýšíme i racionálním odchovem selat. V produkční stanici v Nové oboře ošetřovatelé selat František Saloun, jeho žena Marie a ošetřovatelka Marie Černá chtějí docílit odchovu 14 selat od jedné prasnice.

Vychováváme 14 selátek

Tak zní závazek kolektivu ošetřovatelů prasnic na produkční stanici hospodářství Nová oboře, které patří ke státnímu statku Hluboká nad Vltavou. Ošetřovatelé František Saloun a jeho manželka Marie s ošetřovatelkou Marií Černou si přečetli důkladně usnesení strany a vlády o patřeniích ke zvýšení živočišné výroby a prodiskutovali body, týkající se zvýšení stavů prasat. Usnesení strany a vlády ukládá zaměstnancům státních statků zajistit odchov průměrně deseti selat od jedné pras-

ny" 116 prasat, poněvadž správným odchovem ještě téhož roku použila k chovu prasniček z prvního vrhu „Jalty". Marie Černá se nejvíce zajímala o tak zvané opakované připouštění, čili dvojskok. Při dvojném připouštění se dosahuje větší pravděpodobnosti oplození a početnějších vrhů. Po mnohých zkouškách rozřešila sovětská ošetřovatelka A. L. Ljuskovová dvojný připouštění během jedné říje s časovým rozdílem asi 10—12 hodin. Ošetřovatelka Marie Černá z Nové oboře praktikuje dvojný připou-

Dosavadní výsledky práce tří ošetřovatelů jsou velmi pěkné a selata rostou jako z vody.

tění od srpna 1951. Na produkční stanici má kance (pojmenovala ho „Ferda"), kterého připouští ráno a večer. Tak na příklad u prasnice č. 9611 dosáhla za rok 1951 opakovaným připouštěním tři vrhy s 24 selaty. Předtím při jednom připouštění měla menší počet. Prasnice číslo 9612 při jednom připouštění měla sedm selat a při dvojskoku devět.

Ošetřovatelé na Nové oboře se řídí další významnou zkušeností sovětských chovatelů, to je, aby kance měl pravidelný denní výběh na čerstvém vzduchu. Pouští proto „Ferdu" do výběhu i teď v zimě.

Sovětský badatel Kudrjavcev prokázal podrobnými pokusy a praktickými zkouškami na sovchozech a kolchozech, že také masáž

venene prasnice působí na nervovou soustavu prasnice tak, že zvyšuje činnost podvěsku mozkového, který odměňuje větší množství hormonu ovlivňujícího zrání vajíček, čímž se uspíší vznik říje. Ošetřovatelé na Nové oboře provádějí proto u svých prasniček (a je jich hodně) pravidelné masáže a to u starých prasnic 3 až 10 dní před říjí a u mladých 30 dní před připouštěním. Marie Černá i ošetřovatel František Saloun mají své svéřence už vycvičené. Jakkmile začnou s přípravou masáže, polehnou prasnice a dají se klidně masírovat.

Z ošetřovatelského kolektivu je vždy někdo na produkční stanici. Ani minutu nejsou prasata bez dozoru. Ve dne i v noci. Ošetřovatel

František Saloun tam má pěkně zařízenou jizbičku s radiem a pohovkou. Budiček každé dvě hodiny v noci ho burcuje a hlásí: je třeba dát pit malým, sotva narozeným selátkům.

Usnesení strany a vlády klade velký důraz na to, aby ani u jedné prasnice se neproměškala říje. Manželé Salounovi i ošetřovatelka Černá se proto zavázali, že neproměškají ani u jedné prasnice říje, a každou budou připouštět dvojskokem, aby zvýšili počet narozených selat. Kontrolu říje, kontrolu připouštění, data o vrzích i o tom, kdy která prasnice bude mít prásátka, sledují ošetřovatelé na „Připouštěním plánu", který visí na zdi a kde každá prasnice má přesné záznamy. *Snímky a texty J. Faltu*

Zooteknik státního statku Jiří Korčák vysvětlil v desetiminutovce význam usnesení strany a vlády, a sděluje poznatky sovětské ošetřovatelky prasat A. L. Ljuskovové.

nice. Ošetřovatelé na Nové oboře po dohodě se zooteknikem státního statku Jiřím Korčákem přijali socialistický závazek, že v letošním roce odchovají průměrně 14 selat od jedné prasnice. Na obrázku vidíme, jak svým podpisem stvrzují závažný úkol, který je vyšší než stanoví vládní usnesení. „Věřím, že se nám to podaří," — řekla nám dlouholetá ošetřovatelka prasnic Marie Černá, „vždyť v minulém roce jednapadesátém jsme tady odchovávali od jedné prasnice, no pověz," obrací se na ošetřovatele Františka Salouna, který vede „matriku" ... 16 selat."

Ošetřovatelka Marie Černá si přečetla způsob odchovu selat a připouštění prasnic podle rad a zkušeností sovětské ošetřovatelky prasat na kolchoze „Buďonovce" A. L. Ljuskovové, která za rok dokázala vychovat od prasnice „Jal-

Ošetřovatel prasnic František Saloun podepisuje socialistický závazek. Ze v letošním roce odchovají průměrně 14 selat od jedné prasnice.

Ošetřovatelka prasat Marie Černá podepsala stejný závazek jako František Saloun. Ze v letošním roce odchovají průměrně 14 selat od jedné prasnice. Po postudování všech podmínek chovu.

Za pakt míru, za rozkvět vlasti, za štěstí našich dětí

Jedna z nejlepších pracovnic závodu Tatrasvit Magda Pohorelčová pracuje v mládežnické dílně a získala již vložku nejlepšího pracovníka.

Strženy příkladem sovětských žen, předních bojovnic za mír, nadšených budovatelek komunismu, zapojují se i naše ženy na všech frontách mírové výstavby do boje za mír, za silnou a šťastnou republiku.

Jedete-li rychlíkem z Prahy do Košic, upoutá vaši pozornost mezi Štrbou a Popradem moderní město s širokými ulicemi a výstavnými mnohospodčovými domy — Svit pod Tatrami. Je to jedno z našich nejmodernějších měst a rozhodně je to naše nejmladší město — nejen dobou svého trvání, ale také průměrným věkem svých obyvatel. Zde totiž převládají mládežníci a mládežnice. Jádrem Svitu jsou rozsáhlé průmyslové závody a jedním z nejznámějších je závod Tatrasvit, jehož značka — stylisované nůžky s textilním symbolem, jste jistě už viděli na různých textilních zboží v našich obchodech.

V Tatrasvitu tvoří největší část zaměstnanců ženy a mezi nimi hlavně mládežnice, které svou dobrou prací bojují za mír, za rozkvět vlasti a za štěstí svých dětí. A nejsou to mládežnice jen podle jména, všechny se ve všech dílnách a odděleních snaží, aby svou příslušnost k ČSM prokázaly pracovními výsledky. Když tyto ženy, mladá i ty starší, pozorujete buď v práci v závodech, nebo na tri-

Mezinárodní den žen stanovený každoročně na 8. března se stal symbolem boje pokrokových žen celého světa za mír, proti imperialistické válce, proti koloniálnímu vykořisťování. Mezinárodní demokratická federace žen, která se postavila do čela tohoto hnutí, odhaluje proto denně zločinné záměry imperialistických podněcovatelů nové války a mobilisuje ženy celého světa k podpoře stále mohutnějšího tábora míru, k podpoře mírových návrhů Sovětského svazu v Organizaci spojených národů.

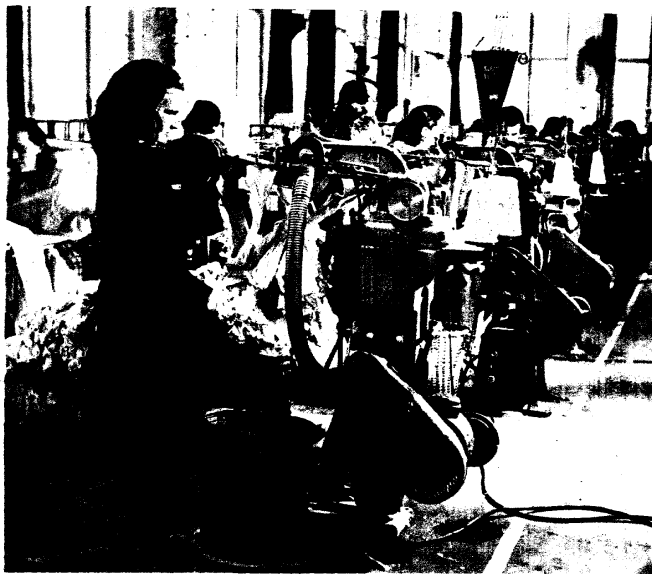
Význam Mezinárodní demokratické federace žen neustále vzrůstá — zvláště dnes, kdy imperialisté útokem na svobodnou Koreu se pokoušejí rozpoutat novou světovou válku.

Letošní Mezinárodní den žen má heslo: „Za pakt míru, za rozkvět vlasti a za štěstí našich dětí.“ V prohlášení MDFŽ k tomuto dni se mimo jiné praví: „Ženy všech zemí, musíme v den 8. března demonstrovat na obranu míru a za záchranu života našich dětí. Obranu ženských práv není možné oddělovat od obrany míru a demokracie. Vláda, která připravuje válku, ignoruje práva národů. 8. března se musí stát dnem boje žen za svobodu a za život jejich dětí!“

Která žena, zakusivši sama bolestné důsledky války, by si nepřála mír a pokojné budoucí bez obav o své děti?

Mauda Varpová ještě pamatuje minulé doby, kdy musela z něhožika koreu žít sebe i rodinu. Dnes je údržbářkou-úternič.

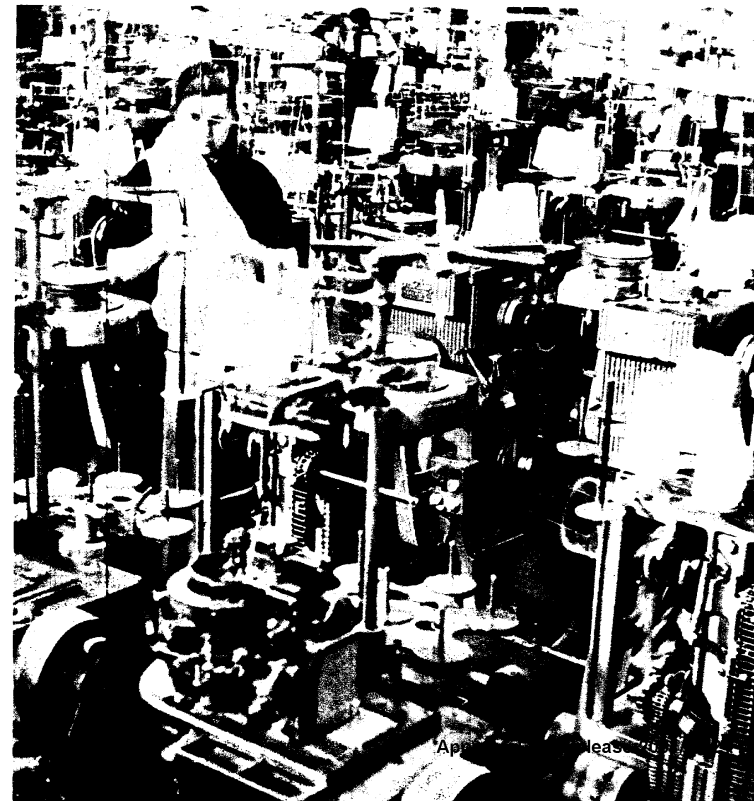

Celkový pohled do mládežnické dílny.

gádách a při zábavě, podle jejich sebevédomeho a jistého vystupování poznáte, že toto je skutečně nová generace žen, oproštěná od všech předsudků. Tím pozoruhodnější je to právě dnes, na kdysi zaoštalém Slovensku, kde žena bylo otrokyní domácnosti a vlastního hospodářství.

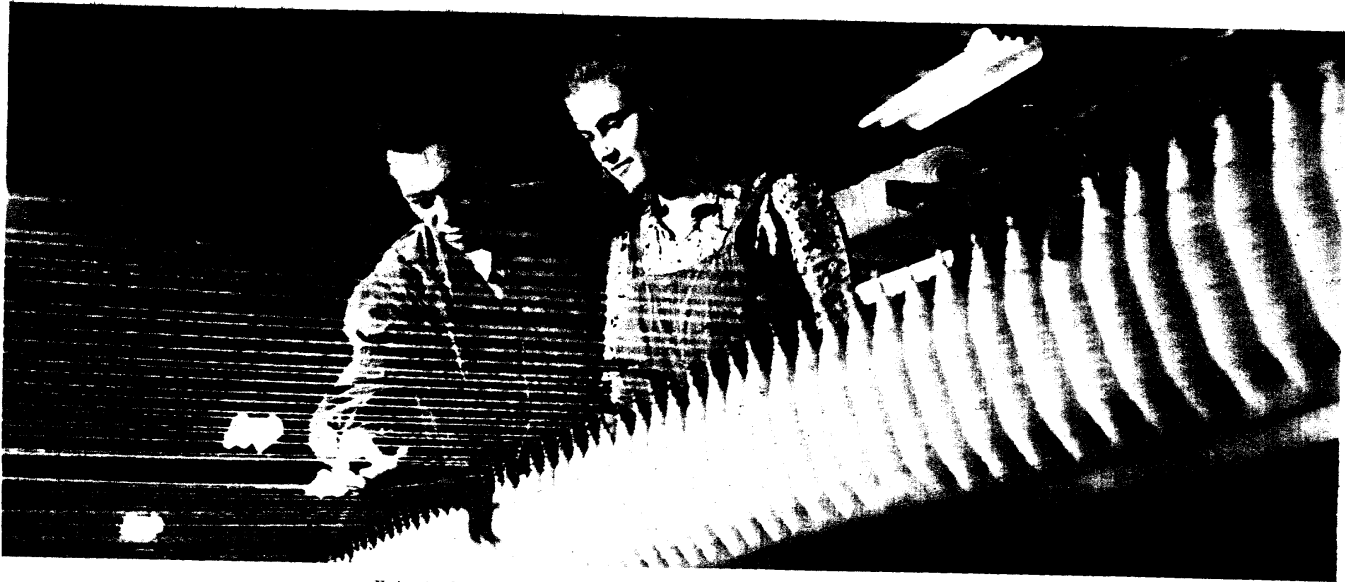
A k tomuto novému postoji ženy přispívají ještě zdravý slovenský temperament. Proto jsou v závodech Tatrasvit tak dobré pracovní výsledky a plán je plněn a překračován bez obtíží. Není zde na příklad vůbec žádnou zvláštností, že jeden zaměstnanec podá čtyři až pět zlepšovacích návrhů a pracovní výkony pohybující se kolem 150—160 procent normy jsou jen dobrým průměrem, ale nejsou ještě zdaleka výkony špičkovými. V závodech je přirozené široce rozvinuto socialistické soutěžení mezi jednotlivci i celými dílnami. Výsledky jsou pak takové, že zde nenajdete dílnu, která by plnila plán pod 110 procent.

Mohutným motorem socialistického soutěžení, údernického hnutí a vysokého překračování norem je mládežnická dílna, v které se vyrábějí standardisované punočky. Dílna je chloubou celého závodu a její průměrný pracovní výkon se pohybuje kolem 125 procent normy. Zde pracuje také dlouhodobá držitelka vložky nejlepšího pracovníka závodu, svačka Magda Pohorelčová, která plní svou

Kontrola hotových punoček v mládežnické dílně • Vlevo: V mládežnické dílně se vyrábějí svačky, jejich výkon je 125% chloubou celého závodu.

Vedoucí selfaktoru, několikadobný zlepšitel S. Vrána s nejlepší pracovníci dílny.

normu stále na 180 procent. Ovšem i ostatní pracovníce dílny se jí snaží svými výkony dohnat, takže musí svůj výkon stále zvyšovat, aby neztratila své pracovní prvenství. V plnění normy jí jdou v patách další svačičky Anna Česánková, Viktorie Krupová a Marie Feriancová. Ale i v ostatních dílnách, v kterých jsou zaměstnány i starší ženy, pamatující kruté doby hospodářské krize, nezaměstnanosti a nedostatku, se pracuje údernický. Magda Vargová velmi dobře pamatuje minulou dobu, kdy musela z několika korun živit sebe i rodinu a kdy se často stávalo, že v domě nebylo ani kousku chleba. Dnes pracuje jako údržbářka strojů, je údernicí a vydělává tolik, že se jí o tom, jak sama říká, dříve ani nezdálo. Také Julie Tomášková už není mládežnicí, ale přece pracuje v punčochárně údernicí.

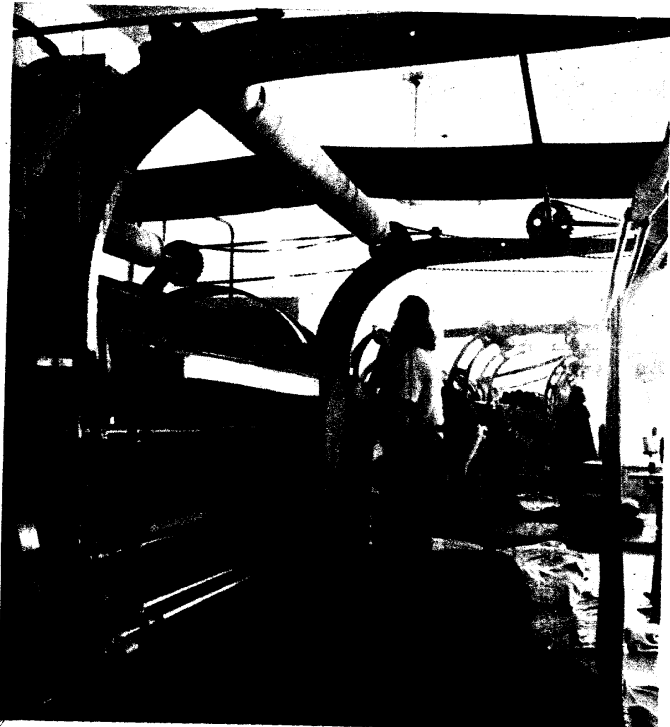
Všechny ženy v Tatravě jsou příkladem všem našim ženám, jak je třeba v dnešních dnech chápat boj za mír, za budování šťastné socialistické vlasti. A heslo vydané k letošnému Mezinárodnímu dni žen zajisté nezvlní naprázdno, ale bude převedeno do skutečnosti novými hodnotnými pracovními závkami.

Dobrá práce žen v Tatravě přináší i své výsledky ve zvýšené životní úrovni všech zaměstnanců, o které se vedení podniku pečlivě stará. Svobodní bydlí v krásných, moder-

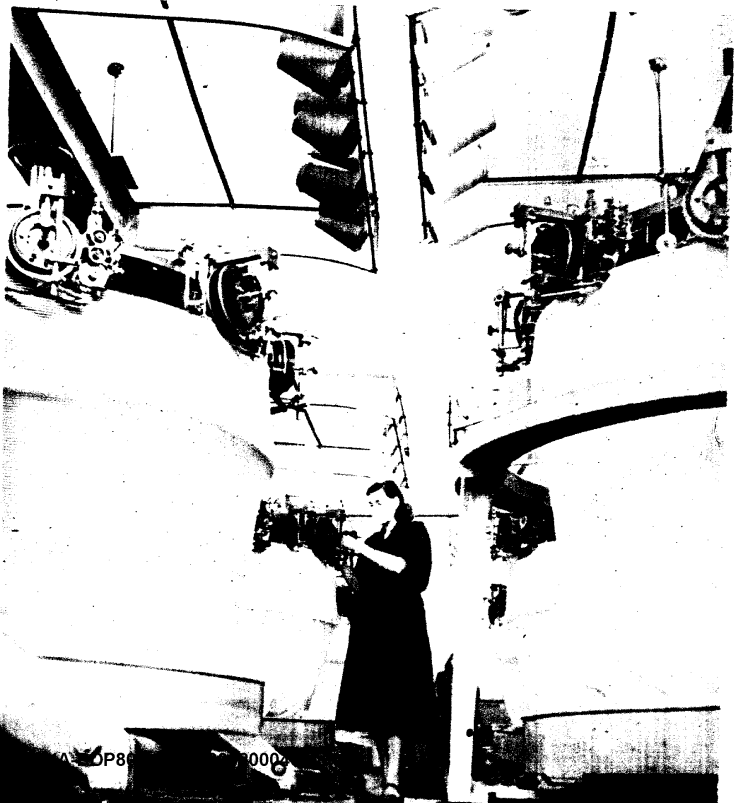
ních, dokonale vybavených internátech, pro ženaté postavil závod několik velkých domů s dvou až třípokojovými byty a kromě toho jsou tu ještě rodinné domky z bývalé baťovské éry. Je zde také nové středisko pracovního dorostu, kde se mladým dívkám i hochům věnuje zvláštní péče. I po zdravotní stránce je o zaměstnance bezvadně postaráno. O žaludky zaměstnanců pečují závodní jídelny s velmi chutnou a vydatnou stravou, zaměstnancům jsou k dispozici herny a závodní klubovní místnosti, v kterých se koná mnoho hodnotných kulturních podniků, děti zaměstnanců mají k dispozici vzorné vybavené jesle, mateřské školky a školy. A tolik sportovních hřišť smad není v žádném městě, jako právě ve Svitě. A k tomu všemu přistupuje ještě krásná poloha v samé blízkosti Vysokých Tater. Jen si představte, že byste si tak v úžasně po pracovní směně vzali lyže, jeli čtvrt hodinu vlakem a ocitli se v lyžařském ráji. Pracující ve Svitě si tyto velké výhody velmi dobře uvědomují a dovedou si jich patřičně vážit, jak o tom nejlépe svědčí jejich vysoké pracovní výkony. Však ti starší dobře pamatují, jak to tu vypadalo před takovými 15 lety, kdy byli odkázáni na turisty a na drotařskou nůši. A že tyto časy se již nikdy nevrátí, toho nejlépe dokladem je právě Svit, mladé, smělými plány do budoucna naplněné město pod Tatrami.

Pohled do punčochárny.

U kalandrovacího stroje v barvěrně pracuje jedna z nejlepších údernic závodu Jendrušáková
 ● Vpravo: V prádlárně.

Sovětské ženy svou prací bojují za vítězství komunismu

„Za pakt míru, za rozkvet vlasti, za štěstí našich dětí“ pod tímto heslem probíhá letošní Mezinárodní den žen 8. března 1952. Při této příležitosti přinášíme článek o sovětských ženách, které svou prací a svým bojem za mír jsou příkladem celému světu.

„Dílo započaté sovětskou vládou může být úspěšně dokončeno jen tehdy, až se do něho začlení v celém Rusku místo několika set žen, miliony a miliony žen. Tehdy pracující dokáží, že mohou žít a hospodářit i bez statkářů a kapitalistů. Teprve potom bude socialistické zřízení v Rusku tak upevněno, že je neohrozí žádní nepřátelé z venku ani zevnitř!“ (V. I. Lenin) - „Ženy v kolchozech — toť velká síla. Nechat ji ležet ladem, znamená dopouštět se zločinu. Naši povinnosti je, abychom ženám v kolchozech světovali funkce a tuto sílu zaměstnali!“ (J. V. Stalin)

Tato prorocká slova zakladatelů Sovětského svazu se stala skutekem. Sovětská vláda dala ženám stejná práva s muži ve všech oblastech státního, hospodářského, kulturního a společensko-politického života. Bolševická strana povznesla ženu-pracovnici a probudila v ní velikou sílu. V Sovětském svazu není jednoho hospodářského nebo kulturního odvětví, v němž by ženy nedosáhly skvělých úspěchů.

Je do socialistického soutěžení o splnění a překročení výrobních plánů. Pracovnice ženských rad bdí také nad zachováváním sovětských zákonů o ženské práci a o ochraně matek i dětí. Na podnět stranických organizací se metody práce ženských rad denně zlepšují. V pravidelných seminářích pracovních ženských rad při okresních i městských výborech strany se podávají politické referáty o nejbližších hospodářských i kulturních úkolech a vyměňují se získané zkušenosti. Stranické organizace svolávají také okresní schůze ženské aktivity; tyto aktivity pomáhají zapojovat ženy do politického a hospodářského života a zvyšují u nich pocit odpovědnosti a celostátního chápání úkolů.

Ženské kádry si plně osvojují základy marxismu-leninismu a zapojují se masově do stranického školení. Mnohé kolchoznice, dělnice i duševní pracovnice se pak účastní masové politické práce a jsou vynikajícími agitátorkami, lektorkami a referentkami.

VKS(b) i jednotlivé KS(b) sovětských republik věnují při výchově ženských kádrů velkou pozornost práci ženských rad, zřízených v kolchozech, sovchozech, průmyslových i dopravních podnicích, ve spojovací službě a v úřadech. V těchto radách vyrůstají početné kádry aktivních veřejných pracovníků. Hlavním úkolem ženských rad je pomáhat stranickým organizacím i vedoucím závodů a kolchozů zvyšovat aktivitu žen, zapojovat

A. Aililejová, tajemnice ÚV Turkmenké KS(b) píše v 43. čísle „Pravdy“ o velkých úspěších žen Turkmenké SSR. Jejich rodná země bývala jedním z nejzaostalejších krajů carského Ruska. Turkmenky pod barbarskými feudálními zákony neměly žádných práv; prodávaly se a kupovaly jako věci a živily nekulturním, rábským životem. Nyní třicet dvě kolchoznic — pěstitelky baviny — mají titul „Hrdinka socialistické práce“, sta dítich bylo vyznamenáno řády a medailemi za

Tatjana Nikolajeva, laureátka Stalinovy ceny a známá komponistka, patří k nejznámějším sovětským pianistkám.

Vlevo: Skupina architektek-projektantek, podle jejichž plánů se staví stanice Běloruskaja-Kolceva a její dvorana na nové lince moskevské podzemní dráhy. Zleva napravo: J. Tataršinskaja, N. Bykova, A. Marova a A. Abramova • Vpravo: Zasloužilá učitelka RSFSR M. Moščuchina v křížku svých žáků.

Skupina žaček Průmyslové školy č. 9 v Rostově na Donu při praktickém cvičení s telegrafními aparáty.

Laureátka Stalinovy ceny Olga Muštukova (první vpravo) je mistrovou krajecké dílny v továrně na obuv Skorochod a vedoucí školy stachanovců.

Klavdie Baranovskaja, podnikový hospodár davyvpišské výtopny lokomotiv lotyšských železnic, je iniciátorkou socialistického sou-
těžení za zlevnění prvocizních nákladů.

Vlevo: Laureátka Stalinovy ceny, jerábice Zinaida Pétosina patří k nejlepším pracovním na stavbách komunismu. Vpravo: Prádění ložárny Kaganoničova závodu Vyšněvolodského barčudského kombinátu v Kašimířské oblasti, novátorka Zoya Patrikejeva, vynalezla a osvojila si novou metodu, která zabraňuje přetřívání nití a současně zpevňuje i zlepšuje kvalitu přize.

vysokou úrodu či úspěchy v dobytčáctví, za vynikající práci při stavbě Velkého turkmenského průplavu a podobně. Přes tisíc Turkmenek je učitelkami či profesorkami, řada z nich napsala vynikající vědecké práce z oborů lékařství, dějin, jazyků, biologie, geologie, mineralogie.

Na deset tisíc kolchoznic vede nejruznější odvětví kolchozní výroby. Čemen Džumajeva je již deset let předsedkyní „Leninova kolchozu“ v Čardžouské oblasti a byla odměněna vysokými vyznamenáními. V téže oblasti je jedenáct žen tajemnicemi městských a okresních výborů KS. Kolchoznice Amandursun Meredovová — původně předsedkyně ženské rady, později předsedkyně kolchozu — se stala zástupkyní předsedy výkonného výboru okresního sovětu a nyní je poslankyní Nejvyššího sovětu SSSR. Turkmenka Tagan Babajeva je předsedkyní amchabadského

okresního výkonného výboru. Jiné Turkmenky jsou zástupkyněmi předsedů oblastních či krajských výkonných výborů; mezi ženami jsou i ministryně a zástupkyně ministrů. Napomáhají, aby vedle sítě sedmiletých a středních škol byly zřizovány v oblastních střediscích ženské školy a internáty, aby se ještě více rozšířila síť porodnic a dětských domovů. V posledních třech letech se ztrojnásobil počet studentek na turkmenských středních a vysokých školách. Vedle studentek turkmenské Státní university studuje řada dalších v Moskvě a v Leningradě.

Plně uplatnění sovětských žen ve všech odvětvích hospodářského, politického a kulturního života SSSR je jasným důkazem opravdové demokratickosti a síly sovětského zřízení a velkým triumfem vítěznych budovatelů komunismu. (Mrk)

Mistryně vysokých úrod pšeny, Hrdinka socialistické práce Daricha Zantochova, proslavila svými pěstíelskými úspěchy kolchoz Rudá hřezda Kazachské SSR.

Nejlepší chovatelka prasat z Fridonského plemenného sověchu Rostovské oblasti Marija Mariničova.

Brigádnice Beriova kolchozu v Gruzínské SSR, dvojnásobná hrdinka socialistické práce Tamara Kupnina odzdvává své zkušenosti o pěstování čaje mladým kolchoznicím.

Dárce krve

Dárce krve obdrželi při příjezdu na místo malé občerstvení.

Po občerstvení se u každého dárce provede krvní zkouška.

Bílá pláště, gumové boty a bílé masky na hlavě mají na účel chránit dárce, když se provádí vstřední odběr 4-5 litrů krve. Znovu dárce občerství, proto, aby byli naprosto sterilní.

Každý dárců krve je nejdříve podroben důkladné lékařské prohlídce.

Anna Šarová, o které píše ve své reportáži.

"Vždycky mi bořila hlava a nyní mohu dávat přes plát. No, a proto jsem na to musela přivést tak. On se sice nemíjí podívat na krev, hned omdlí, ale tady se dělá státní kontrola se žilou, aby krev nevěděla. On totiž dává krev dnu po prvé."
Na naší státní paní Anna Šarová, po-
krájuje: "Tenkrát v padesátém roce byla u nás přednáška Ča. Cerveného křivo o tom, jak je nasobová krev závažnějším pro se-
možné. Přihlásila jsem se hned. Po prvé mi odobřeli krev v listopadu 1950. Od té doby jsem dávala krev čtyřikrát, ale myslím, že bych ji mohla dávat mnohem častěji. Šlo-
da, že sem tak málo jdu. Říkám — mrdi na tom zaslouží, postli na to krev nebo do-
staneš. Dávala bych ji každý i zadarmo. Jak je to smutné, když je lidem vše, čekají na pomoc a ta nikde není. Říkám, to musí být dobrovolná, člověk musí cítit, že je to hes-
lé, když jeden strážník pomůže a nakonec na sebe. Jistě bych ráda proslavila kura Ča. Cerveného křivo, aby se stala dobro-
volnost odobřovatelnou. Traťují ve škole že-
ko pomoci a i tam mají děti mohla být tato vědomost dobře potřebná."

Dárcevo krev se odobřívá v přední části zkušebnice a prostřednictvím prstu.

aby se lidé, přihlížící jako dárce krve, mohli snadno odjet. Svého provedl trans-
fuzní stanicí sama velkým apotékem, ve kterém přívěs také velkých pomůcek, lé-
kařů a občerstvení sestry. Dárce krve jsou předem důkladně vypravení, kde a kdy se bude transfuze konat. Každý dárců je předtím prohlédnut v lékařské ambulanci. Šta-
pky těchto odobřených obdivavě se pak široce rozšiřují v určitých částech v továrně nebo někde na venku a autobus transfuzní sta-
nice je dopraven na místo odběru a zase od-
vise zpátky.
Byli jsme navštíveni jedno takové místo. Místní občerství přišli na řadu první, zatím co autobus sváží dárců krve z pitelových kontenerů a vnosu. Jakmile vstoupili dárce krve do sanitaria, dostali malé občerstvení. Potom se odobřívá k nové velmi důkladné lékařské prohlídce. Ti lidé, u kterých se zjistilo, že jsou nevhodní k činnostem nebo infekčním nemocem, kteří trčí chvilku, mají nebo měli hloupostku a podobně, se z odběru vyřadí. Hned se také povídá u každého dárce skouška krve a krevní ob-
stava. Všechno se zaznamenává na listku, který nosí dárců krve s sebou. Po tomto příjímání dostanou dárce krve bílé pláště, bílé rukavice, gumové boty a na hlavu si nasadí bílou masku. Tato opat-
ření se dějí proto, aby byl každý pohled možno sterilita a nepřetržitě na svých šatích různé věci do místnosti, kde se odběr provádí. Takto vybavení lidé se odobřou krev po druhém do místnosti odběru krev-
jak to vypadá a jak se odběr provádí, vši-
mo na naši fotografické reportáři.

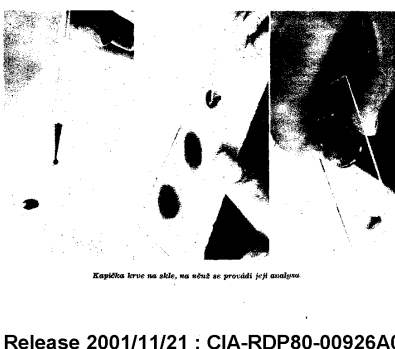

Kapka krve po odběru do určitého množství není hned klesnout ke dnu.

Den se dne pokračuje, máni se, zlepšuje a organizuje se způsob odběru lidské krve, které je v lékařství stále více zapotřebí. Vyřídění nábor dárce krve Ča. Cerveným křivem a zvýšení odběr krve ukazují, že krev je jako nikdy více a více používána pro odběr některou přenosného dárce.
Odběr krev se provádí naprosto odborně — sterilně — což znamená v nejméně čistotě a vždy specializovanými. Je to velký požadavek pro důkladnou přípravu ob-
stava, který se koná třeba ve škole nebo do-
louže v nemocnici. O nábor dárce krve se stará Ča. Cervený křivo. Průvodním úkolem svých funkcionářů a tajemníků v krajích a na okresch. Tito tajemníci pořádají svě-
domovské přednášky a získávají tak nové a nové dárců krve. Ča. Cervený křivo je ve stálém spojení s transfuzními stanicemi, které patří nejčastěji do kraje, kde se trans-
fuzie provádí. Bývá to později v okresních nemocnicích nebo v některých sanitariích.

Foto: Sestry Cerveného křiva pomáhají dár-
cům při převládání do bílých šatů a gumo-
vých bot.

Kapka krve na stěle, na které se provádí její analýza.

K tomu ještě zaznamenáme některé data. Odběra se provádí od jednoho litru až po transfuzi třetího litru krve. Krev se sbírá v teplotě 2-4 stupňů C. Alkohol se přidává v určitém množství krev-
ních kosterů soustavy pro transfuzi, upo-
čítají se některé krevní složky také jako velmi důležitá lékařská pomůcka — plasma — mléko žně i při léčbě dotekových nemocí a porfyrinů.

První: Odběru krve se vzhledem do odob-
řených prvních pomocných šatů a potom se se-
speciálně sterilizují, balení vnitřní do
transfuzní stanic. Sběrný a taxi K. 144/6

Vítězná protifašistická stávkka francouzských dělníků

Policiisté nastoupili k útoku proti stávkujícím dělníkům pařížské automobilky Renault. Jak to dopadlo, ukazuje náš snímek strážníků utíkajících zpět na svou základnu.

Na Národním náměstí, v ulici Yves Karmen, v ulici Emila Zoly, která leží v blízkosti Renaultových závodů, vystavěli dělníci barikádu z dlažebních kamenů.

Je tomu 18 let, co srazila francouzská dělnická třída mohutnými demonstracemi 9. a 12. února 1934 zpět fašistické pučisty, kteří se po Hitlerově vzoru pokoušeli o uchvácení moci. K počtu tohoto historického vítězství francouzských demokratických sil nad fašismem se konaly každoročně ve Francii — s výjimkou let nacistické okupace — tradiční vzpomínkové manifestace. Vláda mnichovského radikála Faurea, který svým schválením nového vyzbrojení západního Německa a vřazení jeho wehrmachtu do Atlantické armády připravil své zemi nový Mnichov, pokusila se letos o neslýchanou provokaci: Na příkaz svých amerických protektorů zakázala výroční manifestaci 11. února 1952.

Když pak francouzský lid odpověděl na tento fašistický počin vyhlášením protifašistické stávky, rozpoutaly „americké“ strany ve Francii, počínaje radikálními socialisty a

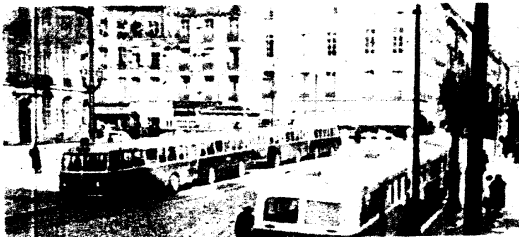
gaullisty, přes lidovce až po pravice socialisty, zuřivé štvavice proti „politické“, „divoké“, „komunistické“ stávce. Rozhlas i reakční tisk ohřil hrozby i sliby; všechny malé i velké hlásné trouby „amerického způsobu života“, válečné hysterie, žluťáci a velehrady národních zájmů, které se skrývají pod maskou protikomunismu, snažily se o rozrazení dělnických řad a zejména o otržení bojující dělnické avantgardy od ostatní velké armády francouzských obránců míru. Když ani to nepomáhalo, desetitisíce policistů a pohotovostních gardistů (Gardes mobiles), ozbrojených po zuby, vtrhly do dělnických čtvrtí Paříže i druhých průmyslových měst. Dne 12. února 1952 došlo pak k velké politické bitvě, která však skončila vítězstvím lidu. Železniční a autobusová doprava byla ochromena, tisíce podniků stávkovaly. Z železného pásu pařížských předměstí i uhlínských a průmyslových oblastí zazněl

do celé Francie vítězný zpěv demonstrantů, kteří se po několik hodin stali pány ulic.

Jednu z nejkrásnějších kapitol antifašistické stávky a bojové protivašistické demonstrace zapsalo pak do dějin třídních bojů ve Francii děl-

nictvo největší pařížské automobilky Renault. Dělníci, kteří odpověděli na provokační zákaz antifašistických manifestací svou hrdinskou stávkou 12. února 1952, věděli, že nejen srazí zpět síly fašismu a války, ale že brání zároveň svýj chléb a svá práva. Ředitelství Renaultových závodů podpořilo pak zákaz

stávky a manifestaci pravice socialistického prefekta Baylota hrozbou masového propouštění a provokacími uvnitř závodu. Na to 12. února následoval policejní nájezd. Již v sedm hodin ráno se pokusily policejní vozy o proniknutí do hlavní tovární budovy z Národního náměstí. Dělníci tu však vystavěli bar-

Antifašistická stávkka dne 12. února 1952 proběhla úspěšně nejen v Paříži, ale i v jiných francouzských městech. Náš snímek je ze severní francouzského města Rennes, kde na náměstí před radnicí stojí opomíjený autobus, jejichž šoferi stávkují.

Na křižovatce ulice Yves Karmen a Emila Zoly se pokusila skupina pohotovostních gardistů — francouzských to SS — udržet se pod ochranou svého převrženého nákladního auta. I odtud byli vypuzeni.

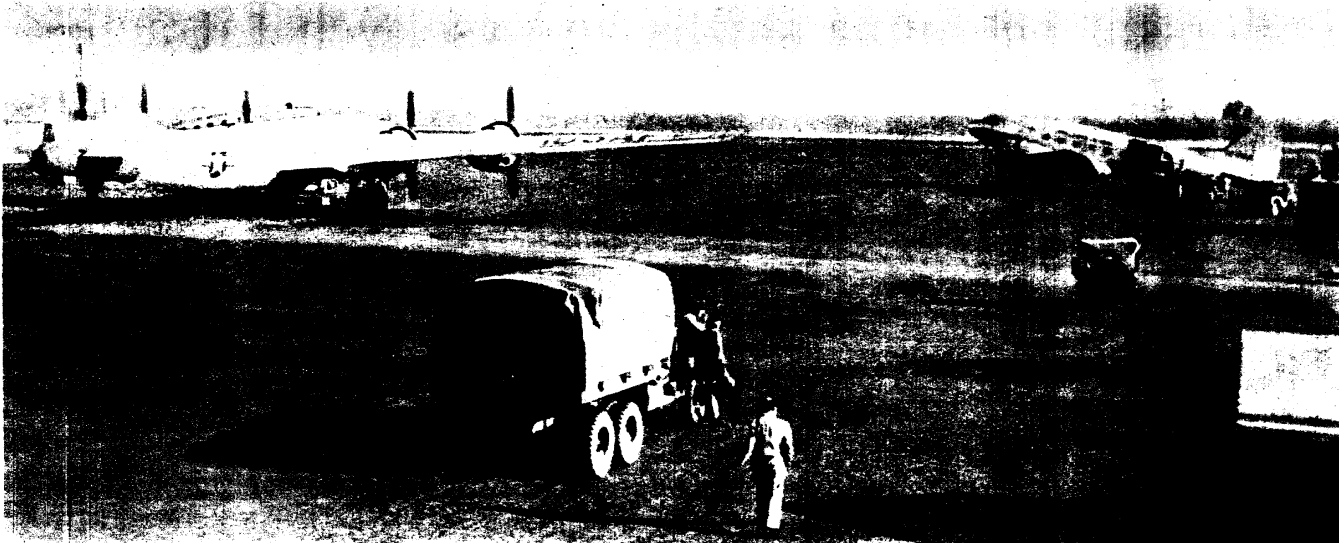
Na Národním náměstí roste barikáda. Dělníci, na snímku převzatém z pokrokového časopisu „Eclyard“, mají přimanolovaný vosy, vlasy i brýle, aby na podkladě této fotografie nebyli vydáni

Dělníci, kteří se nezúčastnili stávky, se vrhli mezi gardisty, kteří se chystali k palbě. „Proč nebudete střelít na francouzské dělníky, kteří se chystají k obraně své země?“ — A policiisté nestřílí.

kády a namířeny vodními hydranty, deštěm kamení, sroubů i kusů železa zahnalí policisty zpět. Policie, která dostala posilu, pokusila se kolem deváté hodiny o nový útok; i ten byl odražen podobně jako další pokus v jedenáct hodin. V poledne se policistům dočasně podařilo dobyt malou barikádu na rohu ulice Yves Karmen a Emila Zoly.

Byli však napadeni se všech stran deštěm projektilů všeho druhu a z Národního náměstí a z ulice Emila Zoly postupovala k nim hrozivá dělnická masa za křiku: „Fašisté neprojdou!“ Pokusy policejních důstojníků přimět policisty i gardisty k střelbě se nezdařily. Pres několik, které použití slzného plynu skončil boj v odpoledních hodinách útekem policie. Ta zanechala na ulicích několik převržených a rozbitých policejních vozů a podle tiskových zpráv měla přes sto raněných. — Slavná antifašistická dělnická stávkka z 12. února 1952 se stala proto právem — podle prohlášení ÚV KS Francie — „výchozíkem k novým bojům a k dalším vítězstvím!“ Karel Marrk

Nedávno dostavěné letiště Sidi-Slimane na úpatí marockého pohorí Zaoua je používáno téměř výhradně americkými letadly.

Američané zavádějí v Maroku wallstreetský způsob života

Washingtonská a pařížská vláda si říkájí spojenci, ale soudí se již téměř dva roky před Mezinárodním soudem v Haagu Proces vrhá nové světlo na pronikání amerického kapitálu do francouzského Maroka a na brutálnost, s jakou američtí businessmani vyhánějí své francouzské kolegy. Američtí veteráni se jako vždy také v tomto případě snaží dát svému loupežnickému podnikání zákeřný charakter. Odvážli se na smlouvu, kterou před 115 lety uzavřel americký prezident Jackson s tehdejšími marockými sultány. Francouzská vláda žádá naopak od haagského soudu zrušení této smlouvy.

dily francouzské výrobky. Americké automobily jezdí ulicemi marockých měst. Těžké miliony vydírá americký businessman z hladovějícího marockého lidu.

S americkým businessmanem přišly wallstreetské mravy: gangsterství, vraždy, opilství. Kdo je soudcem? Americký konsul. Dovedete si lehece představit, jak konsulařní zástupce Wallstreetu soudí své obchodní zástupce. Přesto však stoupla zločinnost mezi Američany v Maroku tak úžasně, že ani nejhovivavější americký konsul nemůže úplně zahnořit oči. Dříve měl americký

konsulařní soud v Maroku nanejvýš 2 případy ročně. Nyní jich je, podle „New York Herald Tribune“, měsíčně 30. Za jeden měsíc se zabýval americký konsulařní soud vraždou marockého vojáka Američanem a několika případy, kdy blázniví američtí šoféři vjeli do lidí a zranili je. Kromě toho stála před soudem celá řada Američanů pro bitvy na nože a rvačky s marockými obyvateli.

Wallstreetský způsob života zavádí v Maroku také 20 000 vojáků USA, kteří tam stavějí a hlídají 7 amerických leteckých základů. Američtí rasisté zakázali Francou-

Anglická tabulka „Vítejte do Casablancey“ v doprovodu anglických ukazatelů cesty s nápisy „Los Angeles, Ojden, Bombay, New York“ by nasvědčovaly, že jste se ocitli někde v Terasu. A přece máte před sebou svitník z předměstí velkého marockého města Casablancey.

Politické názory a vzory francouzského generálního residenta v Maroku generála Guillaume ukazují jasně jeho přijímací pokoj v Rabatu. Na stole stojí fotografie Montgomeryho, Eisenhowera, Lattre de Tassigny, Juina a De Gaullea, on sám zaujal pózu odkonkanou od Hitlera.

zům a Marokáncům vstup do oblasti základů.

Americká vládní hra používá v Maroku stejných metod jako v jiných koloniálních a závislých zemích Wallstreet vytlačuje starého koloniálního pána jako v Malajsiku, v Persii a v Egyptě Brity a ve Vietnamu a v Tunisu Francouze. Zároveň však používá Washington ozbrojené moci starých kolonialistů proti potlačeným národům. Tak stílejí francouzská vojska s požehnaním Washingtonu do marockého obyvatelstva, zatím co americký businessman vyhání francouzské a Acheson a Schuman se soudí v Haagu.

Marocký lid vede svůj národně-osvobozenecký boj zároveň proti francouzským a americkým utlačovatelům. Začátkem února zavezli Francouzi do Maroka delegaci latinsko-amerických zástupců v Organizaci spojených národů. Lid Casablanky odpověděl obrovskou demonstrací, takže se latinsko-američtí hosté, americký konsul a francouzský generální resident, generál Guillaume, museli uchýlit pod ochranu vojska a policie. Stejně jako v Tunisu, v Egyptě a na celém Středním Východě vzplál také v Maroku národně-osvobozenecký boj s neobyčejnou mohutností. O. S.

Francouzští vojáci v Maroku, Tunisu i Alžírě jsou používáni proti bouřícím se Arabům v místech, kde síly policie a Citnické legie nesplňují úkoly.

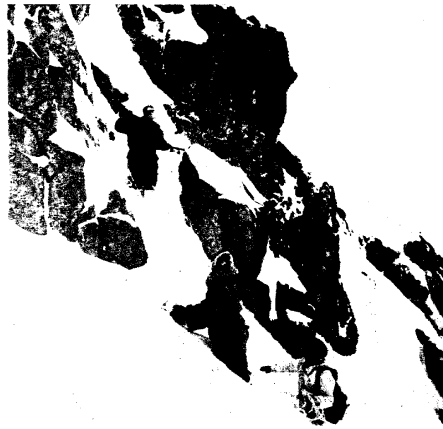
Vězení jsou přepřehána a noví zatčení čekají na dvoře komisařství v Casablance na transport marockých pouštických.

Horská záchranná služba ve Vysokých Tatrách

Skupina rekreatantů se vypravila na zimní horolezeckou túru bez zkušeného horolezeckého vůdce, znalého všech horolezeckých cest a stezek ve Vysokých Tatrách.

Již po několika desítkách metrů výstupu Medval vedoucí skupiny správnou cestu a byl stále více v rozpacích, jak se bezpečně dostat na vrcholček tatranského veličánu.

Konečně se mu podařilo dostat se na skalní útes a nyní pomáhá ve výstupu žněd, která ještě nezapozorovala závažnosti skaliska, zavátého sněhem.

Mladá, nezkušená horolezeckyně nevydržela se svými silami, uklouzla na zledovatělém sněhu, nestačila se již rukama zachytit na skále a začala padat do hloubky, čímž...

...strhla také svého průvodce s „bezpečného“ místa, který ovšem opominul správně zajistit lano na skobě a tak se nezděritelně řítí do propasti a...

padá na skálu, na které se velmi těžce zranil, zatím co členka výpravy měla štěstí a pádem do sněhu si jen vyvrtila kotníky. Třetí člen výpravy dává povážlivě signály...

V tatranských ozdravovacích, hotelích, na horských stezkách, na lyžařských loukách i na strmých sjezdech se ozývá radostný a zdravý smích a zpěv našich rekreatantů, horníků, dělníků, železničářů, traktoristů a rolníků. Všichni přicházejí do Tater s důvěrou a s nadějí, že poznají krásu našich horských veličánů, lesnatých údolí, vysokých žulových štítů a mezi ně vklíněných ples. Orgány lidové správy jsou si dobře vědomy nejdražšího pokladu těchto našich nejlepších pracovníků, kteří přijíždějí do Tater na zotavenou — jejich života a jejich zdraví, a proto zřídily při JNV obce Vysoké Tatry horskou službu, která se stará o bezpečnost všech návštěvníků Tater.

Tatranská horská služba provádí a organizuje záchrannou službu v oblasti celých Vysokých Tater; zaměřuje se však především na preventivní službu, kterou chce předcházet všem at už horolezeckým nebo lyžařským úrazům. Proto dodává zkušené horské vůdce všem masovým výpravám, kontroluje a usměrňuje všechny školní zájezdy, vypracovává pro každý zájezd program výletů. Zřizuje a kontroluje všechna bezpečnostní zařízení ve vysokohorské oblasti, opravuje a udržuje horské stezky a zajišťuje vysokohorské přechody. Má také na starosti letní i zimní značkování cest a rozmístění

vání orientačních tabulí a nap. V záměru pořádá bezplatné lyžařské kurzy pro začátečníky, na sjezdových tratích udržuje stálou denní bezpečnostní záchrannou službu. Příslušníci horské záchranné služby pořádají přednášky pro rekreatanty o nebezpečí hor a upozorňují na ně v tisku i v rozhlasu. V úzké spolupráci s Tatranským národním parkem střeží jako výkonný orgán parkové rezervace. Tatranská horská služba upozorňuje také rekreatanty na nebezpečí lavin. Svě středisko, ve kterém udržuje stálou pohotovostní a informační službu, má v Horním Smokovci, ale o bezpečnost návštěvníků Vysokých Tater pečuje ještě dalších 30 záchranných stanic, rozmístěných po celé oblasti Vysokých Tater a vybavených veškerým sanitním a záchranným materiálem. Příslušníci Tatranské horské služby si musí při každé příležitosti vědět rady, jsou dobrými horolezci i lyžaři stejně jako dobrými učiteli začátečníků. Všichni jsou absolventy zdravotnických kursů a každému raněnému odborně poskytnou první pomoc, vyznají se v dopravě raněných i z těch nejnebezpečnějších míst a na pomocné volání vycházejí za každého počasí, v zimě i v létě, v noci i ve dne, za sněhových bouřek i v dešti, aby zachránili lidský život. Jen za minulý rok provedli 320 záchranných akcí, dopravili raněné do ne-

moencie, ošetřili stovky lehkých případů zraněných a v 63 případech pátrali někdy i několik dní a nocí po nezvěstných návštěvnících hor. Za tuto jejich záslužnou činnost jim patří dík všech, kteří Vysoké Tatry navštíví.

Jako všechny ostatní rekreační oblasti patří dnes i Vysoké Tatry pracujícím, jejichž počet se zvětšuje rok od roku. Většina z nich se ukázněně podřizuje všem příkazům vydaným k ochraně bezpečnosti návštěvníků. Najdou se však i takoví, kteří tyto příkazy pokládají za omezování osobní svobody a neposlouchají daných pokynů. Zapominají při tom, že v neznámém horském terénu činí nebezpečí na každém kroku. Kdyby zachovávali všechny rady a nařízení, pak by se činnost Tatranské horské služby omezila skutečně až na malé výjimky, jen na preventivní opatření. Naše fotografická reportáž velmi názorně a poučné ukazuje, jak to dopadá, vydají-li se rekreatanti, celkem nezkušení horolezci, na nebezpečnou túru, aniž se předem poradili s Tatranskou horskou službou, vyžádali si průvodce, nebo se aspoň informovali o těžkostech a záležitostech cesty. Ovšem i v těchto případech, kdy dojde ke zranění neukázněných sportovců, přechá horská záchranná služba, aby zachránila národních hospodářství to nejcennější — lidské životy.

kteřé za malou chvíli zaslechnou členové Tatranské horské služby a ihned zjišťují místo neštěstí. Netrvá to dlouho, je jen třeba připravit lyže, nosítka a další materiál...

a již se výprava Tatranské horské záchranné služby dává na rychlý pochod na místo neštěstí, protože nyní záleží na okamžité dopravě zraněných do bezpečí a k ošetření.

Krátká porada před konečným výstupem k místu neštěstí. Zde si rozdělují čl nové horské záchranné služby jednotlivé úkoly při poskytnutí první pomoci a dopravě raněných.

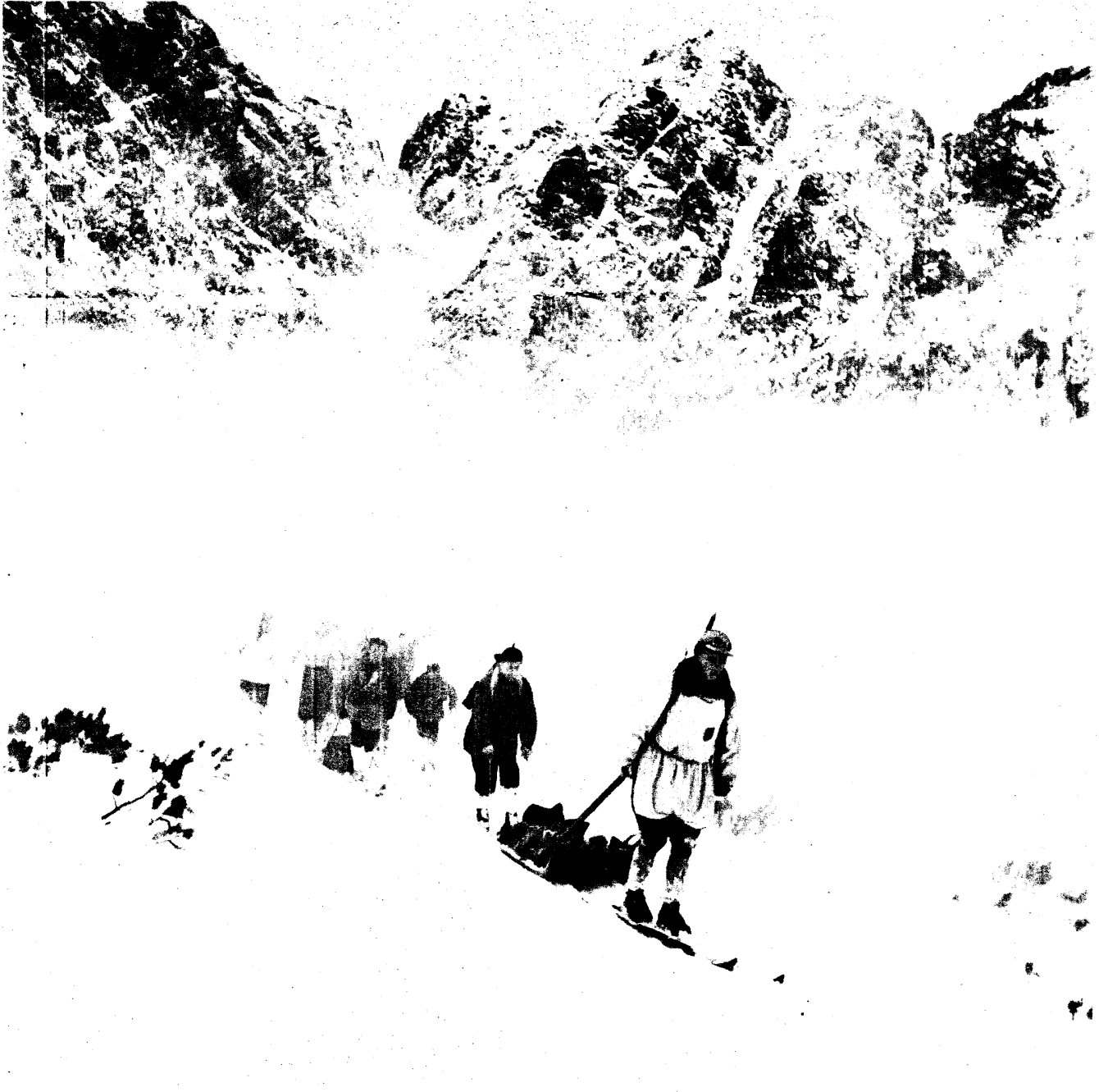
Diela pádem do sněhu vyvolala lehkým zraněním a je ihned obětavými členy horské záchranné služby dopravována k hlavní skupině, kde jsou již pro ni připravena nosítka.

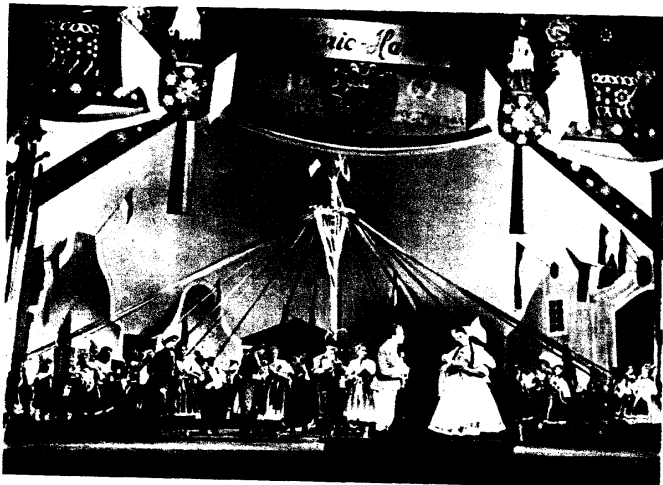
Těžce raněnému je třeba poskytnout přímo na místě první pomoc, obvázat rány a podat uklidňující prostředky. I v této práci se musí členové záchranné služby dobře vyznat.

Raněný je uložen na nosítka a zabalen do pokrývek, aby ještě navíc neutrpěl zimou. Teprve po těchto opatřeních začíná opatrný sestup do údolí.

Pod taktovkou Otty Ackermanna uvedla Lídová opera ve Vídni Smetanovu „Prodanou nevěstu“. Na snímku: Obraz z I. dějství.

Scéna z II. dějství: Podpisování smlouvy, ve které Jeník za 500 zlatých odstupuje Mařence.

Nové úspěchy „Prodané nevěsty“ ve světě

Na Smetanově Prodané nevěstě je možno názorně dokázat, jak všechno velké umění je v podstatě prosté, a jak právě pro tuto lidskou prostotu je takové umění i stále živé, svěží a aktuální. Bývaly doby, kdy geniální Smetanovo dílo podceňovali právě pro tuto geniální prostotu. Až teprve dlouho po smrti skladatelově se najednou nad slunce jasněji ukázalo, jak právě v té jednoduchosti je nejvíc prvků citového zánícení, jež dovedou souhlasně rozeznit lidská srdce na celém světě. A tahle zázračná moc Smetanova díla nepominí lety, jak to dokazuje fakt, že Prodaná nevěsta nejen nemizí z repertoáru, ale dobývá ještě i nových scén a vrací se znovu a znovu na divadla, jež již okusila jiskry genia, kterou Prodaná nevěsta vyznačuje.

Z nedávných úspěchů Smetanova díla za hranicemi můžeme zaznamenat nová významná nastudování ve Florencii a ve Vídni. Ve Florencii, kde došlo k premiéře v druhé polovině ledna v Městském divadle, se přiblížili podstatě díla zřejmě svědomitěji a věrněji, díky režii Oskara Wallecka, který dříve působil v Praze. Kritika vytýká sice jeho režii leckde přílišné zdůraznění komiky, to však je zjev, s nímž se Prodaná nevěsta setkává při svém režijním zpodobení v cizině téměř napořád. Ale po stránce krojového vybavení (C. Nastri), i po stránce scénické výpravy (B. Mello) mělo nastudování ve Florencii velmi dobrou úroveň a přiblížilo se značně našim představám o slohu díla. Na hudební složce, jejíž řízení bylo v rukou Američana polského původu Artura

V druhé polovině ledna byla rovněž ve Florencii v Městském divadle s velikým nadšením přijata premiéra „Prodané nevěsty“. Na snímku: Scéna z I. dějství.

Rodzinského, se v pěveckém souboru podílelo několik cizinců, jak to už při italském staggonovém systému bývá. Dílo, k jehož uvedení vydala správa divadla pěknou informativní brožuru s poučným úvodem Adelma Dameriniho, přijala kritika vesměs velmi příznivě. Zvláště nás mohou potěšit některé postřehy referátů, jež svědčí o tom, jak správně je chápán a vysocce hodnocen význam díla i u cizinců: „Smetana je lidový, ne však folkloristický. Motivy jeho sborů a tanců čerpají z folkloru jen vášeň, která je inspirovala ve stoletích radostně i smutně historie československého národa“ („La nazione italiana“), „Smetanova hudba, srozumitelná a silná, má takřka moc fyzicky povznést; skladatel si počínal jako někteří dovední řemeslníci, jako by chtěl

ukázat především svou lásku k zemi; polkový rytmus se zdá být podstatou smetanovského umění“ („Italia centrale“); „Nemůžeme zůstat lhostejní k této písni, která provází lid v zápalu o jeho národní důstojnost; hřejivé lidství v lyricce i epice takového národa musí zapůsobit také na naši starobylou civilizaci a kulturu“. („Il Nuovo Corriere di Firenze“).

Dalo by se říci, že nejpotešitelnější stránkou nového vídeňského uvedení Prodané nevěsty v Lídové operě je reakce vídeňské kritiky. Chválí hudební vedení Otty Ackermanna, přesvědčeného propagátora slovancké hudby, zvláště vysokou vyzdvihuje výkon Seny Jurinacové v Mařence i jejího partnera Ant. Dermotu v Jeníkovi, či Rudolfa Christa ve Vaškovi. Ale téměř bez výjimky, jednosvorně se

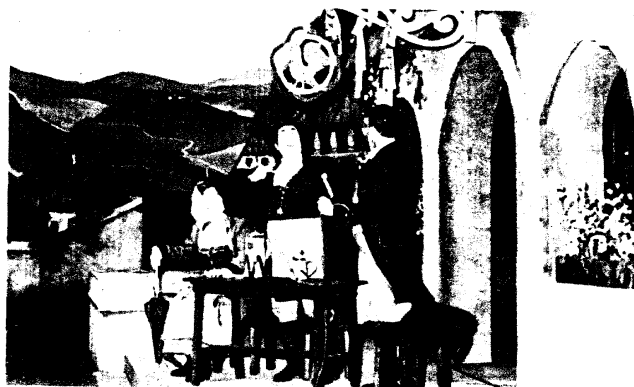
pustila do nepochopeného režijního pojetí dr. Ad. Rotta, který jevištně z díla učinil hotovou cirkusově-revuální podívanou. Neslohové kostymy, jevištní točna, která se jen v prvním jednání dá šestkrát do pohybu, přebujelost komediantských scén, které se svým fešáckým principálem, mondénní Esmeraldou a živým hadem, které jsou patrně vrcholem scénické vynalézavosti režisérovy, to všechno je předmětem ostrého, ale spravedlivého odmítnutí kritiky. Vídeňáci totiž nezapomněli, že právě z Vídně se Prodaná nevěsta před šedesáti lety rozléta do celého světa; hrdě se k ní hlásí jako k dílu, jež má u nich domovské právo, jež citově, tradici a historii náleží do jejich kulturní sféry. Nechápu, jak dílo, jim tak blízké, se mohlo setkat právě ve Vídni s takovým

neporozuměním při svém scénickém ztvárnění. A proto s toužou rozhodnosti, s níž zatracuji režii, vyzdvihují s překvapujícím porozuměním mistrovské hodnoty „drahocenného díla geniálního hudebníka“.

„Jaká to je hudba! Jak jiskřivá a ryze veseloherní už ouvertura, jaké bohatství nejskvělejších lyrických a vtipných nápadů, arií a ensemblů!“ „Prodaná nevěsta je klasický pokus Mistrův transponovat ducha české lidové písně a tance do velké hudební formy. Smetana si byl jako skladatel příliš vědom své umělecké zodpovědnosti, než aby řešil svůj úkol prostě mechanickým přejímáním hotových lidových melodií. Usiloval o vytvoření vlastní národní hudby, které by lid porozuměl a kterou by miloval stejně jako svou vlastní, která by však zároveň organicky spojovala všechny vymoženosti soudobé hudby. A skutečně je Prodaná nevěsta v každém taktu prosvycena týmitž životem, jak se projevuje v lidových písních a tancích, a jako ony je naplněna zdravým lidovým veselím a optimistickou životní radostí. — Veselí Prodané nevěsty má tedy hlubší základ. Nemá nic společného s operetou; rozpuštělostí a povrchní zábavou; je naopak projevem spontánního životního pocitu národa, jeho optimistické víry ve vlastní nepřemohitelnou sílu, ve svou nezniknoucí vitalitu.“ („Österreichische Zeitung“). — Je to šťastný případ v dějinách opery, jedno z těch mistrovských děl, jak se vydaří jen jednou za staletí.“ — (Neue Wiener Tageszeitung“). fb.

Za režie Oskara Wallecka, který dříve působil v Praze, přiblížili se herci podstatě díla: Na snímku: Keccal vychovává Mařence ženicha.

A zde opět vypočítává Keccal Jeníkovi všechny přednosti jím vyhlášené nevěsty, jen aby zadal své Mařence.

Hra o kladenských valcářích

Scéna z druhého obrazu ve válcovně.

Náš současná původní dramatická tvorba nastupuje v poslední době velikou a závažnou cestu — cestu k člověku. Tím ovšem nechce říci, že až dosud tomu tak nebylo. Naopak — naši mladí dramatici od začátku svého uvědomělého sepětí s živými a mnohotvárnými problémy našeho pracujícího lidu, usi-

„Štěstí nepadá s nebe“. Autor rozvíjí sice děj svého příběhu kolem starého stroje, který přišel náhle ke cti, když se porouchala druhá běžnice, ale lidé, kteří nesou tento děj, jsou tak živí, lidští a naplnění tak přesvědčivými klady i zápori, že máme před sebou plný obraz života i práce kladenských valcářů.

Scéna ze závěrečného obrazu hry, kdy valcáři, rozradostnění výsledkem úderky, vyhazují starého Kadlece do vzduchu.

Valcář Rouček (Z. Morávek).

Valcář Kadlec (V. Budinský).

Jiřina Čížlová (L. Hušková).

lovali o přesvědčivé a umělecky pravdivé zachycení nového, socialistického člověka v jeho vztahu k vlasti, k práci i k lidem. Ale v mnoha případech zůstávali někde uprostřed cesty k tomuto člověku, cesty, kterou si mnohdy zavallli přílišným množstvím materiálu, problémů vyslovené pracovních technických, ba i snahou po jakési mechanické, vnějškové a převážně proklamativní ideovosti. Velmi názorným a závažným příkladem, jak se dostat k problémům přes člověka a nikoli opačně, je nová hra Jaroslava Klímy

kterí nejen cítují, nýbrž i žijí heslo, napsané nad jejich běžnicí: „Naše stroje jsou našimi zbraněmi, naše továrny jsou naším bojištěm,“ aniž by oddělovali život na pracovišti od svého života soukromého a svých hlubokých lidských citů. A kde může být zajímavější sledovat život těchto dramatických postav nežli přímo tam, kam je autor zasadil? Proto jsme byli opravdu zvědaví na provedení této hry souborem Městského oblastního divadla na Kladně, kde jsme je zhlédli v pečlivě režii Z. Kutla a ve velmi působivé scéně L. Jeřínka.

Rádi konstatujeme, že se souboru kladenského divadla podařilo vytvořit představení živé, naplněné radostným optimismem. Divák s opravdovým zaujetím sleduje příběh mladého valcáře Honzy Kadlece, který touží po „větších možnostech“ individuální práce a neuvědomuje si hlubokou životní pravdu svého otce, starého valcáře, že totiž „dělníka, který nemá rád svou práci, nečeká štěstí nikdy“. Nakonec však, pod dojemem setkání s úderníkem Boušou, poznává, že „štěstí opravdu nepadá s nebe“ a znovu se zapojuje do ko-

lektivu, jehož důvěru si chce opět získat právě jako dřívější úsměvnou pohodu svého mladého manželství, které by býval svou umílností a povrchností málem rozlil.

Budíž ke cti kladenským, že nepřečevali ani nepodceňovali kterékoliv dějiště hry na úkor jiného a že scény v mladé domácnosti Kadlecových vyznívají stejně lidsky přesvědčivé jako scény ve válcovně, kterou ovšem po inscenační stránce lze označit za nejpůsobivější z celého představení. Starý Kadlec, jedna z nejpůsobivějších postav hry, přímo ožívá na tomto výtvarníkem do detailů realisticky postaveném pracovišti. Ale nejen on, všichni valcáři jsou postavy charakteristicky zajímavé a živé, jakoby přímo přenesené ze života na jeviště, aby tak názorně dokumentovaly heslo našeho divadelního klasika J. K. Tyla: „Divadlo je život a jde znovu do života.“ A právě tady se ukazuje, co pro každého tvůrčího umělce znamená dokonalá znalost prostředí, které chce zachytit a co pro kladenské divadelníky znamenala spolupráce se soudruhy z kladenských válcoven. Sami ve svém programovém článku říkají o svých návštěvách ve válcovnách SONP: „Tady nám přecházela do krve ona nezbytná

požadavek kolektivní práce, při níž každý pohyb hákafé, štrekaře, valcáře a mistra splývají v jediný výkon, nemyšlitelný a neproveditelný bez spolehlivé spolupráce všech.“

Kladenská svým opravdově překrásným představením ukázali, že inscenace hry „Štěstí nepadá s nebe“ znamenala pro ně přiblížení se k životní pravdě, že nejen práce v divadle a ve válcovně, ale celé naše budování socialismu musí splývat v „jediný výkon, nemyšlitelný a neproveditelný bez spolehlivé spolupráce všech“.

Kritickým rozбором představení se budeme zabývat jinde. Zde bych už chtěl jenom na závěr citovat z programového článku autora hry: „Mění se město, mění se továrna a mění se především lidé. Vytváří se nový vztah dělníka k práci, ke kolektivu, k rodině. Nejde to samozřejmě najednou, lidé se jen zvolna oprostují od přžitků minulosti. Ale každým dnem, každým splněným závazkem, každou dokončenou stavbou rostou sami v sobě a zvolna se mění v lidi naší socialistické budoucnosti.“

To je nejkrásnější poznání, které si autor odnášeli ze své brigády na Kladně a které jsme si i my odnášeli z kladenského provedení jeho hry. Jaroslav Janovský

Honza Kadlec (F. M. Doubrava) a jeho žena Anička (A. Kaucká).

Roučková (E. Foustková) a Rouček.

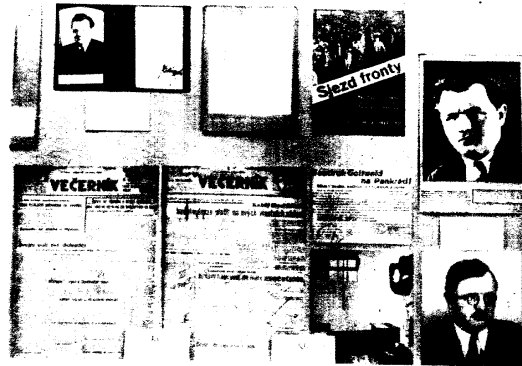

Starý Kadlec se smíruje se svým synem. - Snímky K. Hájek

Otevření stálé výstavy darů prezidentu republiky

V sobotu dne 23. února 1952 byla v Lobkovickém paláci na Hradčanech otevřena stálá výstava darů prezidentu republiky. Výstavku otevřel ministr informací a osvěty Václav Kopecký za přítomnosti představitelů našeho věcného a kulturního života.

Výstava je umístěna ve třech sálcích. Prvá obsahuje četné dokumenty o životní cestě prezidenta republiky a o jeho boji za práva dělnické třídy. Na snímku vpravo dole málo známá fotografie poslance Klementa Gottwalda, když po vyhlášení katyňace se uchýlil do ilegality.

Prezident Klement Gottwald se těší nesmírně úctě a lásce nejen svého lidu, ale i pracujících a vyznamenaných politiků ze zahraničí. Čelní stěnu třetí výstavní místnosti, kde jsou umístěny dárky ze zahraničí, vyplňují blahopřejné telegramy, které byly prezidentu Klementu Gottwaldovi zaslány ze zahraničí k 55. narozeninám.

Se jménem prezidenta republiky Klementem Gottwaldem je spjata cesta našeho lidu k socialismu. S jeho jménem jsou spojena všechna jeho vítězství. Naši dělníci, rolníci i pracující inteligence vidí v prezidentu Klementu Gottwaldovi spolehlivého kormidelníka, který je bezpečně, přes úskali a nástrahy nepřátel dovede k vytčenému cíli. S láskou a hlubokou oddaností zalévají k němu myšlenky pracujících, kteří touží dělit se se svým prezidentem o radost z dosažených úspěchů. A dárky, které prezident Klement Gottwald při různých příležitostech dostává, a kterých si velmi váží, dokumentují lásku a úctu našeho lidu a současně i překrásně charakterizují lidovost našeho prezidenta.

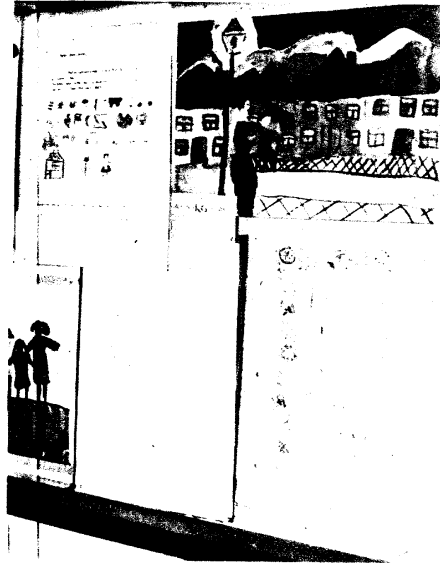
V první místnosti výstavy těchto darů sledujeme v cenných a namnoze málo známých dokumentech životní cestu prezidenta Klementa Gottwalda. Se stejnou dokladností a poctivostí, jakou vykazují jeho učňovské práce — modely dvorských skříněk — vedl s utiskovatelskou vládnoucí třídou první republiky nesmířitelný boj za práva dělnické třídy. A stohy telegramů, blahopřejných dopisů a pozdravných adres, vyjadřujících uměleckou tvořivost a technickou zdatnost našeho lidu, které obdržel ke své presidentské volbě, svědčí o neupřímnější radosti našeho lidu. Svědčí o ní i dar zbraslavského dělníka, který poslal prezidentovi k volbě pečlivě uschovávanou upomínkovou minci na první dělnickou manifestaci v naší zemi — 1. máj 1890. Ve zvláštní vitrině

je pak uložen, spolu s telegramy představitelů spřátelených států, blahopřejný telegram ke zvolení prezidentem od generalissima Stalina.

Druhá místnost je zaplněna dárky a upomínkovými předměty, vyznícejícími se k budovatelským úspěchům, k splněným plánům, k socialistickému soutěžení. Pracující trineckých oceláren poslali mu ocel z první tavby trineckých oceláren v osvobozené vlasti, pracující z Tesly elektroniku, kterou splnili první rok pětletky, horníci své kahany a presidentovu bustu vytesanou z uhlí, levičtí rolníci vzorky pšenice a žita s hlášením o překročení dodávky. Mezi nejvzácnější památky zde patří i dopis těžce nemocného básníka S. K. Neumannova z 13. února 1947, kterým zve prezidenta k sobě na návštěvu.

Poslední část výstavy je věnována darům ze zahraničí. Je tu nádherný mongolský kroj — dar představy vlády Mongolské lidové republiky Čojbalsana, model soustruhu — dar zářků průmyslových škol v Moskvě, mistrně vyřezávaná loď ze stolního klu — dar čínskému lidu, indiánská dýmka míru — dar amerických krajanů a množství srdečných blahopřejných telegramů k 55. presidentovým narozeninám.

S dojetím si prohlížíte neumělé, ale půvabné a působivé kresbičky, básničky, závezky a slavnostní sliby dětí, kterými je výstava uzavřena a cítíte, že ke všem paměťhodnostem Prahy se přidružuje i tato výstava darů, nevelká svým obsahem, ale velká a nedozírná láskou, kterou je prodchnuta. H.

BURLENE POHRANČÍ VYŘEZALI ŽENY V ŘÍMU 40.000 STROVŮ

Výstava darů prezidentu republiky má velkou dokumentární hodnotu a vyjadřuje láskyplný a vřelý vztah mezi našim lidem a prezidentem republiky. Návštěvníci prodlévají dlouhou chvíli před neumělými, ale tím působivějšími a půvabnějšími kresbičkami a básničkami našich dětí. Snímky: F. Ježerský a ČTK

film

„Býval svět jako květ“

Tohleto rčení není nikterak náhodné. Naopak, ono je některými lidmi až příliš používáno. Jen se zeptejte pana domácího z prvního poschodí nebo hokynáře odnaproti, jaké to bývalo za časů jeho mládí a oni jistě tohoto rčení použijí. Máte-li náhodou tu čest a potěšení znát jejich pány otce a zeptáte-li se na totéž, odpoví stejně. A kdybyste náhodou věřili na duchy, raději si prosím, vyvolat fluidum nějakého toho měšťanství nebo ouředníka z XV. století a oni vám odpoví právě tak. Z čehož jasně plyne, že svět speje k zániku, že je od generace ke generaci horší, že dnes už ten svět nestojí vůbec za nic, že nejlepší asi za dob prvního člověka, protože jeho otec opáček mu nemohl tvrdit, že za mlada býval světlý jako květ, prostě proto, že mluvit neuměl. Zkrátka je to s námi čím dál horší

fotografií, z nichž některé nejsou za živého boha k nalezení. A budíž řečeno k nečti pana domácího z prvního patra i hokynáře odnaproti, že oni ty důležité fotografie ztratili úmyslně. Stejně jako je úmyslně jejich tvrzení o starých zlatých časech. Starých o starých zlatých časech. Starých o starých zlatých časech. Starých o starých zlatých časech. Nejde nám snad o to, co si pan domácí nebo hokynář myslí, to je jejich věc, ale oni se těmi starými zlatými časy až příliš ohánějí, oni se snaží ten názor vnutit i jiným, kteří ty zlaté časy nepoznali na vlastní kůži, nebo těm, kteří je znali příliš málo či kdo na ně zapomněl. Septají a šušňají líži až pánbůh brání. A to si neasmíme dát libit.

Dílo Jaroslava Haška, jednoho z největších satiriků naší literatury, lákalo vždy svým živým humorem

Z Haškovy povídky „Dobrodinci pana Tenkrátá“. - Pan Syrovátka (R. Hrušínský), takto úředník a svádáník, jde se kát. Pravda, chodil se slečnou pana vrchního rady Banzeta Matyldy na výlety, ale to jen tak, protože je otcem rodiny. A jestli z těch výletů něco vzešlo, - inu to už je taková případnost.

Rodinná tragédie. Dcera pana vrchního rady Banzeta Matylda se spustila (H. Kavalírová). A je na otci (lauréát státní ceny J. Marvan), aby zasáhl. Situaci zachránil pan Tenkrát, který s úředním povýšením dostal i nezdrárou dceru.

té obrátili Haškovo dílo naruby, z jeho výsměchu Kondelkám udeřali kondelkovištinu. Když Ivan Osvald a Karel Feix sáhli po Haškových povídkách, aby některé převedli do filmové formy, měli před sebou vážný úkol — za pomoci Haškova bojovného humoru vypořádat se s názorem, že „svět býval jako květ“ a odčinit tímto správným pojetím Haška chyby, které na jeho díle natropili buržoasní filmaři i kritika, když je pojímali jako nezavaznou legraci.

Autori filmu vybrali čtyři povídky. Každá z nich je dílem sama o sobě. Každá se dívá na c. k. život starého Rakouska z jiného úhlu. Ale každá z nich nemilosrdně tepe onen svět, který nebyval vůbec jako květ. Počevky pro chudé děti“ je povídkou prvou. Hašek a s ním i autoři filmu si zde střihají z knížat-pánů a z jejich degenerace. Hrdina příběhu, kníže pán Robert si zamane, že zřídí polévkový institut pro chudá školní dítky, kde „sám ten chudá holota

uvarží“. Ale shodou okolností, hlavně dílem kluků Malinovic, kteří vyndají nepřítomnosti dozorců orgánů a do polévkového kotle hodí boty obecního policajta Pazourka, to nedopadne dobře. Knížeti sice polévka chutná, ale když najde boty v kotli, může z toho mít smrt. A policajtu Pazourkovi nezbude nic jiného, než poslušně hlásit paní kněžně: „Je to hrozný, sníst to voni, Jasnosti, tak určitě chcipli.“

Druhá povídka „Vzpoura trestance Šejby“ nám ukazuje, jak bezúhonná a řádně nemravná byla c. k. rakouská spravedlnost. Dovedla chudáku, jako byl zedník Šejba, napadit tři roky vězení za to, že z hladu ukradl bochníček chleba. A i ve vězení mu chce pan správce ještě strhnout knedlík navíc, který dostává za to, že ministruje pti mši. Ale na komisi přijede pobožný zemský rada a pan správce potřebuje ministranta. Šejba truceje, chce opět knedlík a správci nezbude nic jiného, než knedlík obětovat, panu kapla-

novi, který hbitě využije situace, přidat na kázání, a mše se stejně nekona, protože slavná komise byla opilá, jak zákon káže.

Maščíkovi morálka dovede někdy dělat až překvapivě kotrmelece. Jako v případě pana vrchního rady Banzeta z povídky „Dobrodinci pana Tenkrátá“. Pan rada byl počestnost sama a práce... Měl totiž dceru, ta chodila ráda s ženatými pány na výlety a z jednoho si něco přinesla. A svatba musila být dřív než to bude vidět. Otec — výletník byl ženatý, to byla ta smůla. Ale pan rada si věděl rady. Jeho podřízený ouředník Tenkrát žádal o povýšení. Tož mu povýšení dal a navrhl dceru. A báby se mohly uchvátil, jaký je ten pan vrchní rada dobrodinec. To byly, panečku, časy, to byla morálka, kdepak dneska.

Poslední povídkou je „Schůze obecního zastupitelstva v Mejdlouva-rech“. Hašek se tentokrát vypravil na venkov, aby ukázal, že i tam jsou páni pěkná sebránka. V Mejdlouva-rech chtěli mít totiž hajného. Tak si vypsal jakýsi konkurs. Ani ho vypisovat nemusili, protože pan starosta chtěl na to místo obecního pášáka a pan náměstek zase kostelníka. No a jak to bývá, hádali se mezi sebou nejen kandidáti, ale také starosta s náměstkem: kandidáti podplaceli výbor, výbor baštil a hajenství dostal nakonec Honza Kofenář. Ne snad proto, že by ho páni měli rádi, to ne, ale on o nich věděl své a byl chytrější než oni. A navíc při zkoušce hájenski čti nejlepe z kandidátů obstál. Dal starostovi i náměstkovi také dvě facky, že se prostě tím hajným stát musil.

Závěrem není třeba mnoho dodávat. Snad jen to, že se natáčel opravdu veselý film, a že jsme právem zvědaví, jak se režisérovi M. Hubáčkovi a jeho spolupracovníkovi O. Lipskému a mnoha našim předním hercům, kteří ve filmu hrají, podaří tento nový filmový prepis Haškova díla. My jim můžeme přát, aby byl stejně bojovný a veselý jako jeho literární předloha — Haškovy povídky.

Pan vrchní rada Banzet s pani radovou (lauréátka státní ceny Z. Bal-dová) mají těžké starosti. To vřít, dcera se jim toulá po výletech.

navzdory všem faktům a statistikám o těchto faktech. Dnešní doba se všemi převratnými událostmi a všemi vymoženostmi pro pracující se prostě nedá srovnat s tím, co bylo. Byl jako květ, alespoň ve vzpomínkách některých lidí. Ony totiž vzpomínky jsou taková ošidná věc. Vzpo-mínky jsou takovým starým rodinným albem více či méně vybledlých

a popularitou k filmování. Ale ne vždy bylo jeho dílo správně chápáno a převedeno do filmu. Dokladem toho je na příklad pojetí Švejka (který se objevil v našem předmnichovském filmu celkem třikrát), kdy buržoasní filmaři využívaly popularity tohoto díla, udělali z něho namísto bojovníka proti tuposti a zohavivosti c. k. Rakouska anekdotickou idylku o starých časech. Pros-

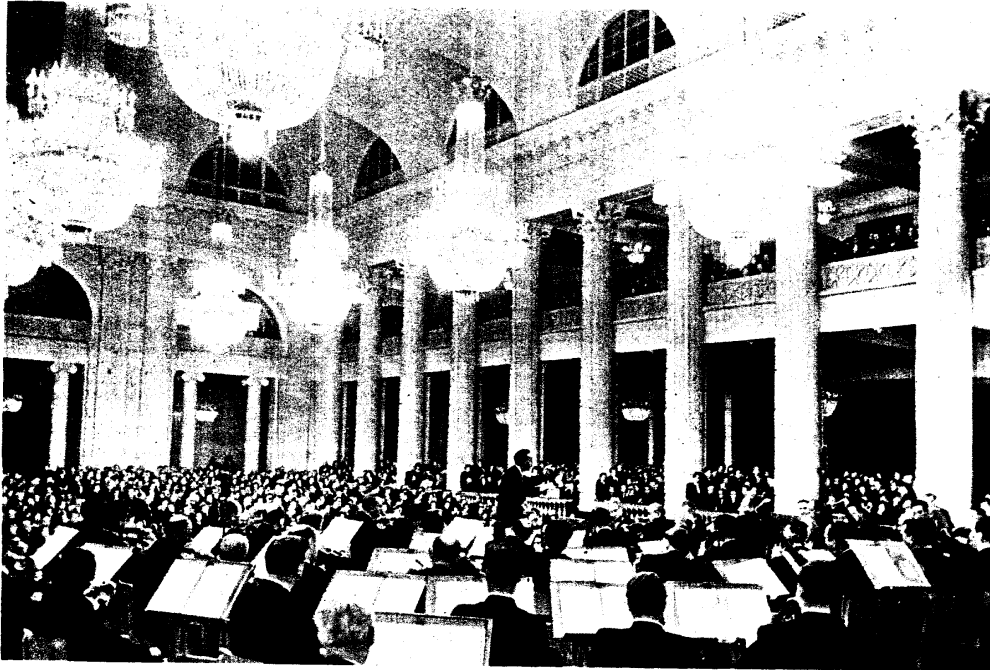

Režisér Hubáček (uprostřed) přihlíží se svým spolupracovníkem O. Lipským (vpravo) jak J. Kemr, co by c. k. učitel, uči dítky slavnostním polévkovým zpěvákům.

Kníže pán Robert (lauréát státní ceny F. Smolik). Trochu přihlouplý, ale za to fiantrop. I polévky, ale nedopadlo to dobře.

KULTURNÍ AKTUALITY

Vlevo: Ve velkém sále leningradské konservatoře byl uspořádán koncert Leningradské filharmonie za řízení známého štalského dirigenta V. Ferrera. - Na snímku: Pohled do sítě leningradské konservatoře • Vpravo: V Umělecko-průmyslovém muzeu v Praze byla ve dnech 15. února - 2. března 1952 instalována výstava soutěžních návrhů na pomník Mikoláše Alše v Miroticích. Na snímku: Návrh pomníku Mikoláše Alše od akad. sochaře A. Lhotáka a architektka Č. Vořecha, odměněný první cenou.

K ÚSPĚCHU BEETHOVENOVY OPERY „FIDELIO“, UVEDENÉ STÁTNÍM DIVADLEM V OSTRAVĚ

Leonora
Ludmila Dvořáková.

Florestan
Beno Blachut j. h.

Don Pizarro
Jaroslav Horáček.

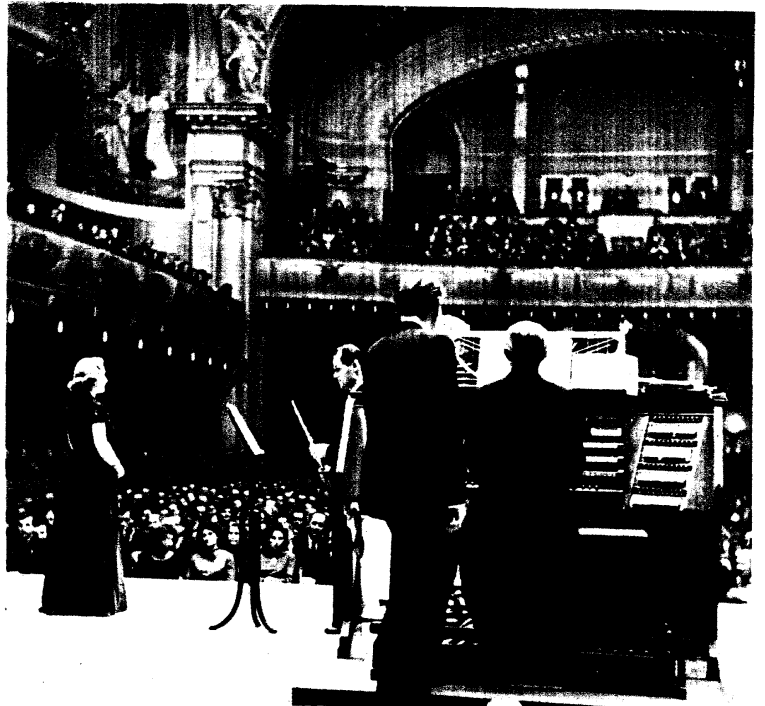
Rocco
Jiří Herold.

Mareclina
Alice Spohrová.

Jacquino
Jaroslav Skácel.

Vlevo: Koncem roku 1951 byl dobudován v Libochovicích Dětský kulturní dům. Má divadelní sál, joviště loutkového divadla s moderní scénou, vestibul se šatnou a Fučíkovým koulkem a promítací kabinu. - Na snímku: Před představením si malí návštěvníci prohlédli ve Fučíkově koulku vystavené knihy. • Vpravo: Ve Smetanově síni Obecního domu v Praze byl uspořádán koncert koloraturní sopranistky Ludmily Bedlové, varhaníka Oty Čermáka a fléty Rulolfa Herla. Umělci přednesli skladby Ludvíka van Beethovena, Mozarta, Chopina, Čajkovského, Rimského-Korsakova a další.

Žatva

Román sovětské lékařky Galiny J. Nikolajevové, poctěný Stalinovou cenou prvního stupně, líčí úspěšný boj kolchozníků za vysokou úrodu a za zrychlení živočišné výroby. Ale nejen to. Jsem svědky úžasného přerodu a růstu sovětských lidí a okouzlení tím, jak autorka dovádla vystrašit do nejmenších podrobností charakterové vlastnosti hrdinů svého románu, jak se o tom mohou naši čtenáři přesvědčit z uvedeného výňatku. Je to román, který si zaslouží největší pozornosti.

Za několik dní po návratu z Ugreně řekla Valentina Avdoťja: „Dnes večer bude veřejná stránická schůze. Pořád schůze je velmi důležitý! O tempu a perspektivě rozvoje našeho kolchozu. Musíš, Dušo, přijít! Dobře si promysli perspektivu živočišné výroby, propočítej možnosti krmivové základny a příjd.“

Avdoťja smlběla, že přijde, ale pak si to rozmyslila. Potkala se s Vasilijem již nejednou na správě kolchozu i na farmě, avšak setkání s ním před očima celé schůze jí vyděšilo. „Člověk se nebudě moc ani pohnout, prodnou člověka očima. Jednou k tomu stejně dojde, ale je lépe vyčkat, až si na to lidi zvyknou. Co bude důležité, Valja mi poví. A perspektivu rozvoje živočišné výroby si promyslí, propočítám krmivovou základnu a všecko pak výboru a Valje sdělím.“

Vyzbrojila se úty a tabulkami a posadila se k Aljošovi stolu, aby propočítala zásoby krmiva kolchozu. Již dávno ji zneklidňovala skutečnost, že plánovaný vzrůst skotu je nemulturný růstu krmivové základny. Podle plánovaného počtu všeho skotu k příštím roku potřeba krmných jednotek musí stoupnout třikrát, myslala si Avdoťja. Aby byl dobytek zabezpečen lépe než nyní, je třeba krmivovou základnu zvětšit tři a půlkrát. Dosáhneme toho v našem kolchozu?

Avdoťja počítala celý den. „Dušo, nadebdej se alespoň“, vybízela jí Praskovja. „Počkejte, maminko, neplette mne.“ Upřesňující pohled na jedno místo, Avdoťja šepkala: „A když zvětšíme osev jetele a okopanin ještě dvakrát, pak se krmné jednotky zvětší příbližně...“

K večeru dospělí odešli z domova a děvčátka odvedla Praskovja do ložnice. Suché praskání kulček na počítadle se v tichu zřetelně rozléhalo. Uhlédné stoupce čísel vedly nesmlouvavě Avdoťju k zneklidňujícím výsledkům.

„Jak to je? Ať děláme co děláme, ať přemýšlím sebevic, podle plánu krmivová základna je menší než přírůstek skotu. V příštím roce s pomocí zeleného krmiva to jakž takž svedeme, ale víc stav skotu nemůžeme zvyšovat, nestáčí by nám krmivo. Jak to tedy bude v dalším roce. Znamená to, že jsme udělali v našem kolchozním plánu chybu. Jak se to mohlo stát? Mám o tom promluvit s Valjou? Je na schůzi. Mám na ni počkat?“

Avdoťja odstrčila úty a archy a číslly, zkusila něco říci, ale nitě se jí cuchaly a její každou chvíli vyklouzla z ruky. Odložila rozhodně ruční práci.

Co tu sedím? Tam se koná stránická schůze, debatují o našem kolchozním plánu a při tom nevědí, že jsme udělali chybu. A já tu se svým počítačem sedím sama. Půjdu tam! Když to nedokáží říci sama, aspoň to všecko o přestávce vysvětlím Valje.

Avdoťja došla rychle ke správě kolchozu, vystoupila po schodech a zastavila se, jak zervnit zaslechna Vasilijův hlas.

Zdá se mi, že už začali. Mluví právě Vasilij! Chtěla jsem vejít nepozorovaně a teď, bohužel, mne uvidí všichni. To je nepřijemné! Mám snad počkat na přestávku a pak tam vejít? Škoda, že jsem si nezvala aspoň novou šálu. Neměla bych raději jít domů? Ale jak

to zařídit s plánem? Proč jsem tak hloupá? Když jsme se s Vasjou rozešli, nikomu po tom nic není.

Avšak staral se o to kdekdo. Všecky hlavy se otočily jako na povel, nejdřív na Avdoťju, pak na Vasilije, potom znovu na Avdoťju. Vasilij se zakokotal, zmilka a zlostně si odkašlal. „Kdyby vešla aspoň nenápadně, omyslel si, a to tu stojí jako na výstavě!“

Avdoťja se schovala za široká záda Matvejovičova. Vasilij se přemohl a pokračoval ve své řeči. Mluvil o kolchozní pétilce, o osevním postupu, o využití elektrické energie, o přípravě k seti a na stavební sezónu, ale to poslední, co ho tížilo a zneklidňovalo od poslední cesty do Ugreně, nemohl vyjádřit slovy.

Byl nespokojen jak se svou řečí, tak i s debatou, věcnou, ale příliš kldnou. „Má to příliš hladký průběh,“ zašeptal Valentíně.

„Lidi si ještě nezvykli na veřejné stránické schůze,“ pokoušela se ho uklidnit Valentina, avšak ani sama nebyla se schůzí spokojená.

V Jasněvu, v Ljubavě, v Avdoťje a v Aljošovi — ve všech těch koho důrazně zvala na dnešní schůzi — viděla Valentina budoucí komunisty a to v ni vyvolávalo zvláštní pocit odpovědnosti za ně. Odhala-li u sebe řadu bořlavých míst: zárlivé střelky jejich výroky a činy a těžce nesla jejich neúspěchy a chyby.

Proč mluví tak vážně? pomyslila si. Proč mlčí Ljubava a Jasněv? Nezajímá je to? Proč Duša přišla pozdě? Společná jsem na ni ze všech nejvíce! Nedají se nám schůze, jak by to mělo být! Ale hned si v duchu doávala odvahu:

Nejde přece všechno hned! Před několika měsíci na první stránické schůzi jsme byli pouze tři v této místnosti a vše bylo tak nejasné a ještě jsme nevěděli o koho se můžeme opřít a čím začít! Nyní je tomu jinak. Je kolem nás tolik lidí! Naše se hlásí o slovo. Možná, že to bude ona, kdo trochu pohne lidmi!

„Naši pracovní čtu přidělili k vašemu kolchozu na všechny práce,“ řekla Nasta. „Naše úroda je vaší úrodou! My to pině chápeme. Traktorista a přívěsný inventar je plně připraven — na traktoristě, neklamáme. Ale proč vy jste na peci?“

„Jak to na peci?“ pobouřil se Bujanov. „Když už ný nejsem připraveni k seti, tak kdo?“

„Copak se to může nazvat přípravou? Páté pole je celé zavalené chrastrím a na starém jetelisku rostou jedličky. Copak mohou orat jedle a křestí? Ustájí jí takovou dobu o to, abyste zajistili čestě natrválo člověka. Loni jsme se úplně utrápili: co výjezd, co den stále jsme dostávali něčoho nového. Pluh, sečí stroje a kultivatory vyžadují pozornosti. A když je u nich každou chvíli jiný člověk, pak se v převáženém inventari nevyzná! Přece nemám v ruce hrupek s polévkou, ale agregát. Teď vám to říkám po dobrém, ale až pustím traktor do brázd, pak ode mne dobrých slov nečekajte! Při práci jsem zlá jako vlk! Žádám, abych měla za jisté všesko, čeho je zapotřebí, a nechci slyšet žádné řeči!“

„Tvá zřuvost je nám dobře známá,“ řekl Bujanov pobaven její útočností.

„Ale lidé říkají, že vaši traktoristé vloni při ozimu nechali samé klíny.“

„Klíny byly jenom na Kozi pasece. A proč se to stalo? Zavinily to děti! Hony jsem zplányovala, věchýtky nastavěla a děti je vyškubaly. Můj zástupce byl mladý, nedovedl rozdělit hony, proto vznikly klíny, tak zvané balalajky.“

„Nás objektivní příčiny nezajímají!“ řekl důležité Bujanov. „Nás zajímá kvalita.“

Po Nastině poznamce debata oživla.

Mlvi se o všem možném, ale o tom, že máme v plánování chybu, se nikdo nezmínil, myslala si Avdoťja. Kdo by to také mohl říci? Sana jsem to zpozorovala teprve tehdy, když jsem si všecko podrobně promyslela a vypočítala podle tabulek. Mám vstát a říci to? Opět se na nás s Vasjou budou všichni divat! Tak at se divají. Teď je přednější něco jiného! Jenomže když mlčet — tak mlčet, a když mluvit — tak mluvit. Nejenom o farmě, na stránické schůzi však musím říci všechno, co jsem si promyslela.

Když se hlásila o slovo, Vasilij se na ni zlobil: „Lidi na nás beztoho mohou oči nechat a ještě obo řečnit! Co má tak nutného?“

Avdoťja začala mluvit klidně se svou obvyklou zdůvodňovostí, tak, jakoby mluvila sama se sebou:

„Když myška sedí ve své dírci, také se jí zdá, že je velká, ale když z ní vyjde a rozhlédne se kolem, vidí, že je malíčká!“

Přesto, že mluvila velmi tiše a že se její řeč nepodobala těm řečem, které se obyčejně pronášejí na schůzích, poslouchali jí všichni velmi pozorně.

„Tak tomu bylo i se mnou. Dokud jsem seděla na farmě, zdálo se mi, že mi práce jde, jak to má být, ale když jsem jela do kursu, postlechla si něco o skutečné práci a viděla ji, vidím, že je vykonáno ještě velmi málo.“

Vasilije začátek její řeči překvapil, až dojal:

„Začala právě tím, na co jsem myslel a co jsem nedovedl vyjádřit. Říká mé myšlenky!... A Avdoťja vyndala z kapsy notýsek a mluvila o svých výpočtech.“

„Za pětletku má stoupnout stav našeho skotu. Spotřeba krmiv stoupne tři a půlkrát. To jsme plánovali, avšak pokud jde o krmiva,

neco jsme přehlédli a udělali chybu. Ač se to vezne jakkoli s jetelem na zeleno, s osevem trav a krmných okopanin, je to stejné. V příštím roce to ještě jakž takž dokážeme a na další rok jsme ani nepomysleli. Tam už stav skotu nebude možno zvyšovat, poněvadž nám nepostací krmivo.“

„Během pětiletky na to přijdeme, jak to zařídit,“ ozval se Serjoža-seržant.

„Na to se musí myslit již teď. Do konce pětiletky není tak daleko,“ namítala Avdoťja. „Tato otázka se nevyřeší za jeden rok. Na schůzi se nyní debatuje o perspektivách kolchozu, mluvímy tedy k věci. Buď musíme vysušit bažiny, zvětšovat louky, anebo hledat nějaké jiné východisko. Ale zcela určité musíme založit zvláštní skupinu pro krmiva, která by měla svůj plán a starala se o to.“

„Avdoťja Tichonova připomněla plenu důležitou otázku,“ zastala se jí Valentina. „Máme v kolchozu i nyní mezeru. Mezi skotem a krmivovou základnou a tato mezera se bude každým rokem zvětšovat, jestliže rozhodně nezakrojmeme. Musíme v pětiletce rozšířit plán melioračních prací na lukách. A je nezbytné založit skupinu, která by se starala o krmivo.“

„Vezmeme si třeba ten vyschlý močál za druhou stráž,“ řekl Pimen, „co pudy jen tam leží ladem! Nerostou tam ani stromy, ani tráva, jen samé hrboly tam jsou. Musíme zaplanovat oseti močálu.“

„Vrch u Spaléné usedlosti — to by bylo místo pro dobytek,“ přerušil ho Aljoša. „A jsou tam takové louky, že lepší ani být nemohou. Reka je hned vedle. Je tam půda státního fonu, nebylo by možno si jí najmout?“

„Místo je dobré, ale je moc daleko! Nepozemene přece dobytek 20 kilometrů,“ namítla Ljubava.

Avdoťja dokonce zružovala a omládla vzrusením.

To by bylo, Aljošenko, moc dobré. Mohli bychom tam přestěhovat farmu na celé léto. Přesli bychom naš táborový život. A bylo by to východisko z naší situace, jak nejlepší může být! Vasjo, ani se Avdoťja neuvědomila, že ho nazvala Vasjou a ne Vasilijem Kuzněm, nemohli bychom získat to místo? Kdybychom zvětšili louku a ještě získali spalénou usedlost, pak nám to na farmách spáje tak, že se nám o tom ani nezdálo!“

Avdoťja již neklopila oči, ale divala se Vasilijovi přímo do očí. Na chvíli zapomněla, že je to její bývalý muž, a divila v něm pouze člověka, který mohl najít východisko z těžké situace. „To budeme muset promyslet.“ odpověděl Vasilij. Nápad o najmutí Spaléné usedlosti se mu zalíbil. „Vidělas ty louky na vlastní oči?“ otázal se Vasilij Avdoťju.

„Ovšem jsem je viděla! Byli jsme tam vloni na malinách, tak jsem se těmi loukami chcala! Jak bychom je získali?“

„Pomůže nám okresní výbor a krajský výbor,“ řekl Bujanov. „Napíšeme jim dopis jménem naší organizace a v nejhorším případě rozobereme ten případ v novinách.“

„A kde to je? Kde to je? Chtěla bych je vidět!“ starala se Jenja.

Avdoťjino vystoupení rozhybalo jiné a již vstával se svého místa Pimen Jasněv.

„Když tedy myslíme pět let dopředu, měli bychom se zmínit o naší hlíně. Máme za fečistým hlinu, jaká není na celém okrese. Proč bychom nemohli založit cihelnu, nebo hrncářskou výrobu — byl by to slušný důchod pro kolchoz a práce by při tom nebyla tak těžká.“

Uzavírajíc o půlnoci schůzi, Valentina řekla:

„Nám se s Vasilijem Kuzněm a s Michilem Osiipovičem zdálo, že jsme na všecko pamatovali a všecko zaplánovali a vy zatím, soudružič, jste nás na mnohé věci upozornili. Naše plány se obohacily, avšak bude to vyžadovat i dosti značné práce od nás k splnění těchto plánů!“

„Co lidé leží na srdci, toho se i ruce snadno chopí,“ odpověděla Ljubava.

NÁRODNÍ HUDEBNÍ VYDAVATELSTVÍ ORBIS PEČUJE O VYDÁVÁNÍ NÁRODNÍCH I KLASICKÝCH HUDEBNÍCH DĚL

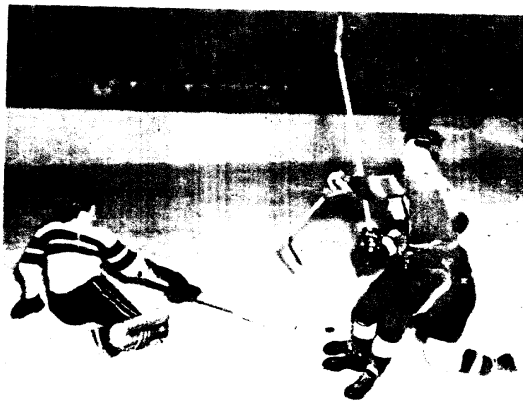
O vydávání hudebnin pečuje v našem socialistickém státě výhradně Národní hudební vydavatelství Orbis, které vzniklo sloučením všech soukromokapitalistických podniků. A již dnes - po dvou letech - můžeme sledovat, že ubývá křivčivá a méněcenné hudby, kterou se kdysi kapitalistická společnost přimů o opřela. To však znamená, že by zde nebyla hudba pro nejširší lidové vrstvy. Naopak, v programu Národního hudebního vydavatelství nacházíme každý postoj k tvorčinnu národní a k pokrokovým tradicím v hudbě. Editní činnost vydavatelství je zaměřena k národním klasickým, k projektům lidové tvořivosti a k činnosti nové vznikajících souborů.

Československý útočník Bartoň, ač držen nedovoleným způsobem kanadským obráncem, pronikl až těsně před kanadskou branku, ale tím, že ho Kanadán držel za ruku, šla dobře mířená rána mimo branku.

VI. zimní olympijské hry skončeny

Českoslovenští hokejisté na VI. zimních olympijských hrách svou hrou a vystoupením potvrdili, že zásady, na nichž se rozvíjí československá sjednocená tělovýchova, jsou správné a tvoří správné podmínky k úspěchu. Ačkoliv byli naši reprezentanti základem o lepší umístění, vracejí se domů jako morální vítězové. Právě v zápasech proti hrubé a nepoctivé hrajícím Američanům a Kanadánům ukázali, přes svou ne zkušenost v mezinárodních zápasech, že se dovedou čestně, bojovně a statečně postavit i proti gangsterské hře svých zámořských soupeřů. Naše mužstvo pochází z masy sportovní mládeže, je vychováno zásadami naší lidové demokratické republiky a svým vystoupením si získalo všude sympatie a obdiv. V jeho soudružském duchu, v jeho vystupování a v jeho kolektivní semknutosti je záruka trvalých a nezvratných vítězství.

Výborný československý brankář Kuchta zneškodňuje akci kanadských útočníků.

Za československou brankou bojují Osmera a Ing. Reiman s kanadským útočníkem.

Rozhodčí Ahlin (Švédsko) a Divars (Holandsko) „krotí“ neukázněné hráče Kanady.

Charouz střílí vedoucí branku Československa v zápase s Kanadou.

